

Leto XIII Številka 17

Jesenice, dne 7. maja 1971

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE
— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

II. kongres samoupravljalcev Jugoslavije Normiranje postopkov za razreševanje konfliktnih situacij

V teh dneh na drugem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije v Sarajevu, delegati iz vse Jugoslavije oblikujejo nova pota za še hitrejši in kakovostnejši razvoj samoupravljanja v Jugoslaviji. Skoraj dveletne priprave na kongres in sedanji predlog ustavnih amandmajev je dovolj široka osnova za tehtno in tvorno razpravo iz katere se bodo izoblikovala stališča nadaljnjega razvoja samoupravljanja. Iz naše občine se kot delegati udeležujejo kongresa: Ludvik KEJŽAR, Franc KOBENTAR in Slavko OSREDKAR. Na kongresu je govoril tudi delegat iz naše železarne Ludvik Kejžar, čigar razpravo v celoti objavljamo.

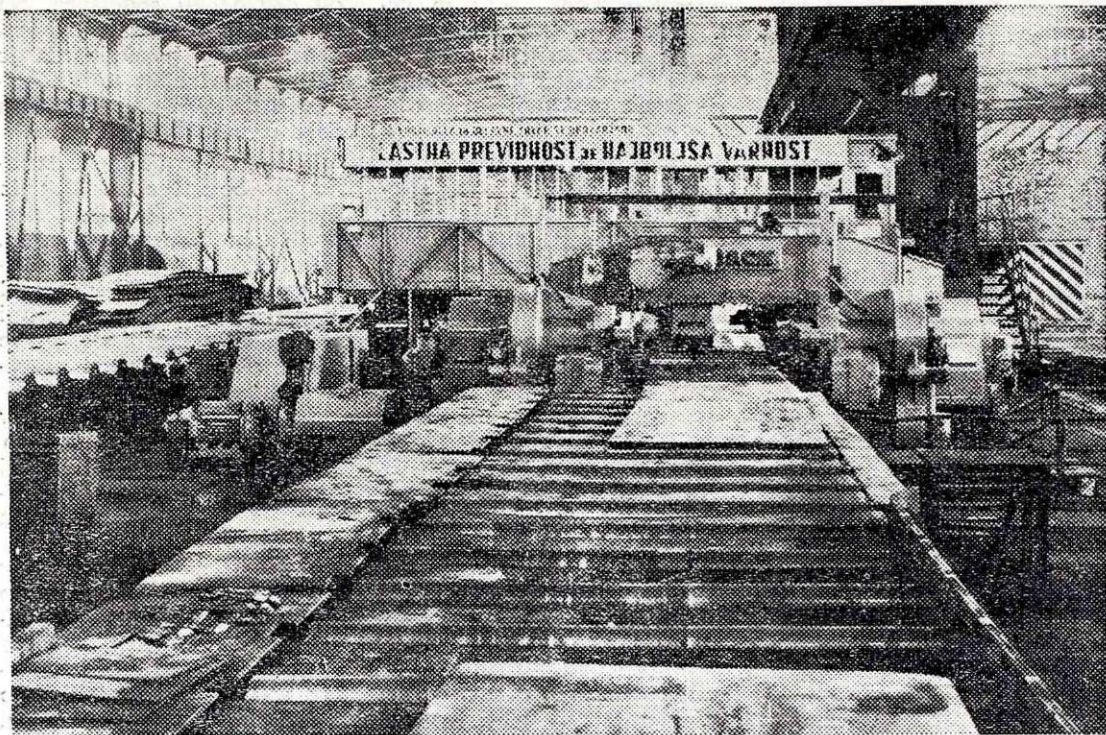
Tema, »Normiranje postopkov za razreševanje konfliktnih situacij« se mi zdi zelo pomembna in aktualna. Drugi kongres samoupravljalcev pa smatram za mesto, kjer naj bo potrjen proces normativnega razreševanja konfliktnih situacij. Vsakodnevna praksa nam potrjuje, da ima tudi samoupravni socialistični razvoj na sedanji stopnji razvoja vrsto še ne dovolj obdelanih področij, nasprotij in konfliktov, kar ni tragično, če se z njimi sproti soočimo in jih razrešujemo ter postavljamo v objektivne okvire. To pa pomeni aktivno sodelovanje, logične in strokovne ocene ter realno sklepanje v

celotnem razvoju samoupravnih odnosov.

V železarni Jesenice začnemo razreševati konfliktno situacijo v žarišču, to je tam, kjer se največkrat pojavljajo, to je pri posameznem delavcu in v osnovni organizirani obliki neposrednega samoupravljanja — v delovni skupini. Delovna skupina je tako osnovna enota, ki nastopa v konfliktni situaciji in njenem razreševanju, pri tem pa pomembno vlogo odigra tudi sindikalna organizacija.

Kaj torej je delovna skupina?

Delovna skupina je osnova formalne in neformalne orga-

ZAKLJUČEN REMONT VALJARNE 2400 — V torek 4. maja je po rednem letnem remontu ponovno začela redno obratovati valjarna 2400. Remont, ki so ga pričeli 22. aprila je bil izvršen v predvidenem roku. Kljub obsežnim delom in prvomajskim praznikom, je bil čas za redni letni remont zelo kratek. Vsi vzdrževalci, ki so sodelovali v remontu za uspešno opravljeno delo zaslužijo vse priznanje in zahvalo.

» Napredek tehnike v svetu z nami ali brez nas«

Naslov je geslo nedavnega posvetovanja o novatorstvu, ki je bilo v Mariboru. Takoj nas postavi pred osnovno dejstvo, da gre v glavnem »brez nas«. Uporabimo ga lahko na vseh nivojih tja do posameznika. Statistika kaže porazne podatke. Za poprečjem industrijskega sveta v novatorstvu zastajamo okroglo 10 krat. Zgodovina tehnike pa pozna našega človeka kljub relativni industrijski zaostalosti v kateri je rasel vedno v ospredju tehničnega snovanja. Obstoja neizpodbitni dokazi, da v preteklosti ni bilo veliko področij tehničnega razvoja, kjer ne bi našli med pionirji Slovence, četudi v tuji službi in pod tuje napisanim imenom. V vrednostno številčni majhnosti našega naroda bi lahko navedli presenetljivo mnogo izumiteljev. Za sedanji trenutek lahko ugotavljamo usodno nazadovanje. Se je naš narod v nekaj generacijah poneumil? Degeneriral? Nasprotno! V zahodno evropskih industrijskih državah namensko zaposlujejo naše tehnike, ki so znani kot inventivni ljudje.

Ne preostane nam drugega, kot, da iščemo vzrok zaostajanja v edinem faktorju, ki še preostane. V vsakdanji stvarnosti naše družbe in njenih sestavnih komponentah. Ta krivda je že bila predmet številnih diskusij in tudi namigovanj. Dokazana ni, mnenja so deljena. Vsak se čuti prizadetega tam, kjer ni so-kriv. Podrobna sociološka analiza je stvar poklicanih, lahko le več ali manj laično omenimo negativne komponente gledane z očmi praktikov.

Te vzroke bi razdelili v:
— družbenopolitične, oziroma ekonomske in
— individualne, oziroma značilne lastnosti posameznikov.

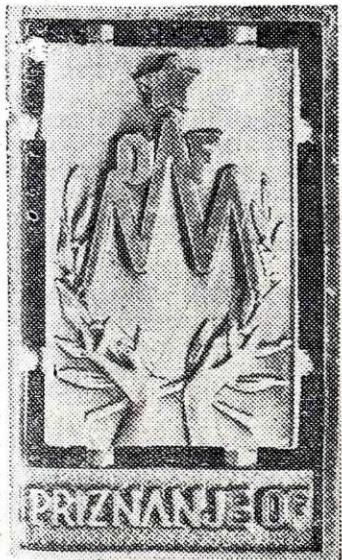
Kot prvi so mišljeni dani pogoji okolja, kjer posameznik ustvarja in realizira svoje zamisli, kot drugi pa način, kako avtor na te pogoje reagira.

Ne upam si avtoritativno soditi o velikosti vpliva, niti še zdaleč zajeti in analizirati vse komponente. Lahko pa rečem, da po pogovorih s številnimi avtorji to ni osebno gledanje, ampak jedrat zapis, včasih dokaj demonstrativnih mnenj avtorjev, ki bi že zdavnaj morali dati misliti odgovornim, če bi jim bilo toliko do dejanj kot do besed.

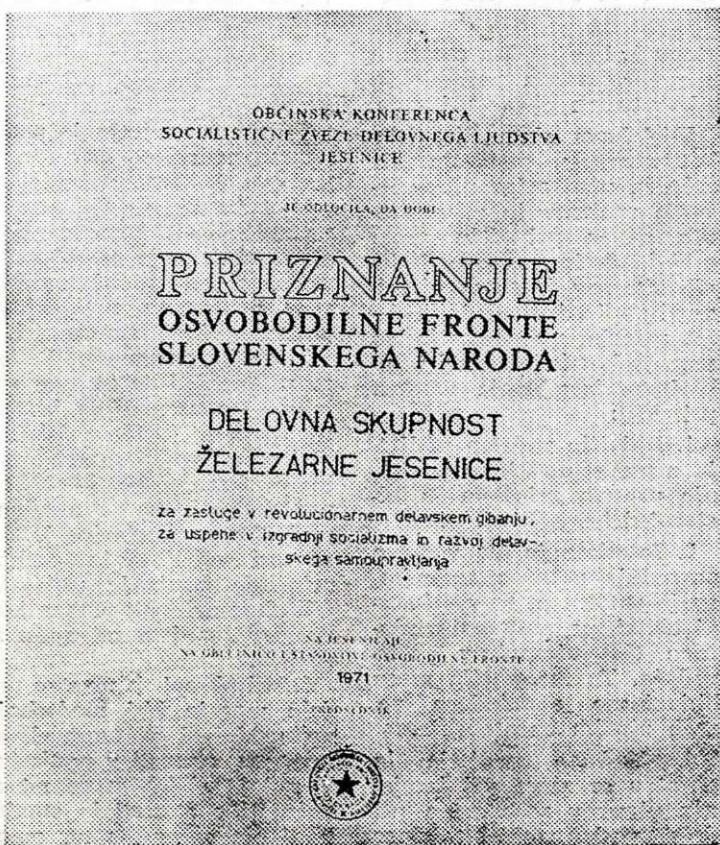
Vzemimo v grob pretres le nekaj negativnih činiteljev:

(Nadaljevanje na 2. str.)

Priznanje OF delovni skupnosti železarne Jesenice

Med letošnjimi prejemniki priznanja OF je tudi naša delovna skupnost — zapis o tem preberite na 11. strani.

»Napredek tehnike v svetu z nami ali brez nas«

(Nadaljevanje s 1. strani)

1. Družbena afirmacija ne-tehničnih kadrov zmanjšuje vpliv proizvodne sfere in povzroča njeno stagnacijo. Kako to? Smelo lahko trdimo, da je gospodarsko življenje in s tem tudi proizvodnja in zato tudi tehnika v rokah poklicnih politikov, ekonomistov in trgovcev. Če je slučajno vmes kakšen tehnik, je verjetno ustvarjalnost v svojem poklicu že opustil. Lahko bi rekli, v rokah sposobnejših. To opažamo na vsem svetu. Pa temu le ni tako. Jasno je, da bo tisti, ki se poklicno ukvarja z afirmacijo samega sebe in svojih stališč, zraven še s pomočjo izbranega in enoličnega gospodarsko-političnega sistema prej dosegel svoj cilj, to je povečanje lastnega vpliva na dogajanje v okolici, kot pa tisti (mislim tehnike), ki v potu lastnega znanja in truda ta po mnogoličnih poteh znanoosti k najbolj optimalni rešitvi iskanega cilja. Tudi tisti, ki ima na razpolago družbena sredstva lahko bistveno vpliva na realizacijo tehničnega rezultata ali invencije, avtor pa vse preveč ostaja v senci, čeprav naj bi mu že njegova kreativnost sama po sebi zagotovila družbeno potrditev in priznanje ter s tem odprla pot nadaljnjemu snovanju. Enostavno rečeno, avtor in njegova okolica naj bi imela pri realizaciji zamisli pomočnike in tudi glavno korist (relativno), ne pa ravno obratno. Tako pa invencija, čim bolj se oddaljuje od avtorja, bolj pridobiva na ceni in bolj se manjša avtorjev vpliv. To je prava družbena zavora.

2. Premajhna akumulacija zavira reprodukcijo in s tem realizacijo invencij.

Po znanih teorijah sicer ves proces inovacije sam najbolj skrbi za lastno reprodukcijo. Treba pa je ta krog začeti, lahko pa je tudi začeti, vendar se mu sredstva potrebna za lastno rast in razvoj nekontrolirano odtujujejo. Tak slučaj imamo pri nas kot posledico splošne gospodarske nestabilnosti.

3. Gospodarstvo je toliko močno kot njegov najslabši sestavni člen, oziroma novatorstvo nikakor ne more biti močnejše kot je gospodarska in tehnična moč okolice iz katere izhaja. Tudi nima smisla, da bi bilo močnejše, saj se ne more realizirati. Seveda to ni začarani krog, le v prvi »startni« fazi mora nekdo investirati. Osnovni princip invencije in inovacije pa je, da pravilno zastavljena nimata in ne moreta imeti dolgov.

4. Centralizacija duši kreativnost in snovanje vodenih, oziroma krmiljenih elementov.

Pri nas šele zadnje čase resneje spoznavamo ogromen vpliv te preproste resnice. Iz lastne izkušnje lahko povem, da n. pr. služba in odbor za novatorstvo fizično ne bi prenesla niti 100 predlogov na leto, kaj šele 500 kot bi naj

bil cilj. Torej je bila ustanovitev komisije v DE nujna. Nekaj podobnega se dogaja s patentnimi pisarnami in zveznim zavodom za patente. Zaradi počasnega delovanja imam občutek, da se že pri tej mali količini predlogov dušita. Rešitev je v mehanografiji, kodifikaciji in decentralizaciji. Centralizacije je potrebno le toliko, da ne pride do odkrivanja »Amerik« kot pravimo.

5. Osebna neodgovornost in neprizadetost sodelujočih v verigi realizacije invencij, postopek in dokazovanje zbirkratizirata in podaljšata. Kaj mislim s tem? Predvsem dve stvari. Sistem mora sam vleči zamisli v ustvaritev. To pa je mogoče le z zainteresiranoostjo vseh sodelujočih. Ta interes se doseže le s kakršnokoli vezanostjo na materialno stimulacijo. Smo pač že člani potrošniške družbe. Ključni so lahko različni, pač prilagojeni posameznim sistemom podjetij.

Druga stvar pa je ta, da pri nas nihče noče prevzeti odgovornosti za investicijo vloženno v realizacijo invencije, niti za pravilen prikaz gospodarske koristi. Posledica je ta, da moramo imeti vse napisano in podpisano. Nazadnje pa se o vrednosti odloči v samoupravnem organu, ki ni nujno, da je posebno strokovno sestavljen in to na podlagi dokaj neodgovornih in pomanjkljivih ocen. To vodi v večpotno obravnavo in neenotne kriterije, tudi subjektivizem. Pravilnik res ne more zajeti vseh možnih primerov. Razumljivo je, da nekdo mora biti osebno odgovoren po službeni dolžnosti.

6. Reševanje vsakodnevnih operative daje le poprečne rezultate in jemlje čas snovanja. Torej neurejeni tekoči tehnološki proces zavira tehnični napredek, povzroča jalovo utrujenost in slepoto za rešljive probleme. Tukaj naj omenim, da verjetno v to vsakdanjost dostikrat preveč vključujemo tehnični kader višjih kvalifikacij, ki zato nima časa misliti naprej. Sodobni pojmi o novatorstvu še kako vključujejo v proces inovacije tudi poklicne raziskovalce. Kaže se namreč, da človek ne more biti plačan za to, da nekaj iznajde. Spoznati je treba razliko med raziskovanjem vpeljanih procesov in institucionaliziranim odkrivanju še nepoznatih rešitev, kjer rezultati dajejo poklicnemu izumitelju vse pravice avtorja.

7. Sodobno izumiteljstvo sloni na teamskem delu, zato je večina patentov last podjetij in ne posameznikov. Slovenci pa smo znani individualisti. Rešitev tega problema ni preprosta, obstoja pa, njena osnova pa je odlična organizacija in razdelitev dela.

8. Za nadpoprečne rezultate vsak pričakuje nadpoprečno plačilo. To je na prvi pogled jasno in razumljivo. Pa temu ni tako, še vedno se bojimo, da bo kdo na hitro

obogatel in dal videz, da uspeva na račun sodelavca. Če pa upoštevamo, da trenutno dobi avtor le približno 4,5 odstotka od dokazanega enoletnega prihranka, se pa močno bojim, da je le samo avtor tisti, ki se lahko upravičeno vpraša, če ni izkoriščen od družbe ali sodelavca. Na koncu koncev nam preteklost kaže bridko izkušnjo, da je večina izumiteljev umrla revnih in da rezultate njihovega dela uživajo šele potomci.

Izumljati se ne da le iz želje po bogastvu, ampak iz ljubezni do tehničnega napredka in želje po snovanju. Zagotovljena materialna eksistenca naj avtorju zagotovi le varnost pred vsakdanjimi življenjskimi problemi, da se lahko v še večji meri posveti tehničnemu snovanju.

S sintezo gornjih faktorjev in iz poznavanja sedanjega stanja, se da ugotoviti nekaj osnovnih smernic za nadaljni razvoj in delo na področju novatorstva.

Težko je sicer predlagati v kateri smeri naj si začrtamo nadaljnjo pot na tem področju, ker je opaziti različna mnenja in gledanja in na žalost tudi odločno premajhno zavzetost vodstvenega kadra, pa tudi samih avtorjev. Mislim pa, da je jasna potreba po generalnih spremembah in drugačnem pristopu od začetka na izvoru ideje, da realizacije, spremljanja efektov ter na kraju do ustreznega priznanja avtorju in ostalim v ustvaritveni verigi.

Ta zapis pa bi ne dosegel svojega namena, če le ne bi omenil nekaj predlogov, ki bi

nas verjetno vsaj na začetku rešili nadaljevanja stagnacije v novatorstvu.

V vsakem obratu, DE in vsem podjetju bi se morali zavedati, da sredstva, ki gredo za odškodnine avtorjem ter za realizacijo predloga niso neko odvajanje sredstev ter, da je edino pravilno financiranje predlogov tam, kjer bo predlog dajal ekonomske efekte. Menim, da tudi odškodnine ne smejo imeti izvor v sredstvih pred razdelitvijo, saj mora biti vsa dejavnost v novatorstvu le stvar ekonomske računice: Kaj se splača in kaj ne?

Zaradi tega zagovarja večjo decentralizacijo v novatorski dejavnosti, večjo samostojnost obratom in obratovodjem. Pri tem pa je nujna osebna odgovornost zadolženih oseb, ki pa morajo biti vključene v ustvaritveno verigo. Na kratko! Postaviti je treba sistem, ki bo vlekel predloge od avtorjev, ne pa obratno, da jih avtorji morajo potiskati.

Vendar tudi decentralizirani sistem zahteva dobro, sicer številčno majhno, a efektivno službo. Ta skrbi za evidenco predlogov, avtorjev ter ekonomskih rezultatov po operativni plati. Na drugi strani pa skrbi za kodifikacijo rešitev, ki v svetu že obstojajo ter za trgovanje z licencami in racionalizacijami.

V celoten kompleks novatorske dejavnosti je nujno treba vključiti RO in konstruktorski kader ter vse, ki sodelujejo pri realizaciji in tudi trgovanju z umskimi dosežki. Jasno mora biti, da novatorstvo ni hobi, ampak nujnost moderne industrije, ki

je podvržena vsem ekonomskim zakonitostim tudi glede stimulacije.

V namen teamskega dela se lahko organizira za reševanje posameznih primerov ad hoc strokovne grupe avtorjev, ki so se na dotičnem področju že izkazali. Tudi če delajo v rednem delovnem času se še vedno obravnavajo kot ostali avtorji, njihov OD pa se šteje kot strošek realizacije. Pomembno je tudi stališče, da spada duhovna lastnina tega področja v podjetju med osnovni kapital, nastali stroški pa med investicijsko vlaganje, oziroma materialne stroške.

Stimulacija, oziroma velika odškodnina je stvar interese podjetja. Menim, da dokler efekti predloga zagotavljajo rentabilnost in proporcionalno akumulacijo, nobena odškodnina ni prevelika. Tako bi n. pr. v našem pravilniku veljavno lestvico moral povečati vsaj trikrat. Obstoj je in veljavni pravilnik je sploh potreben korekcij v tem smislu. Njegova oblika mora biti krajša in bolj razumljiva. Podrobnosti naj urejajo organizacijski predpisi.

Kljub vsem različnim mnenjem, je vsa ta dejavnost potrebna temeljite obravnave in novih originalnih prijemov, ki naj zagotovijo večjo sistemsko vključenost novatorstva v podjetje, ter avtorju zagotovi manjšo prepuščenost samemu sebi kot je to slučaj sedaj.

OPOMBA

invencija — ideja, zamisel
inovacija — realizacija ideje
inventiven — domiselni, duhoviti, iznajdljivi

F. J. ml.

Principi preprečevanja nesreč pri delu

Ob koncu 1970. leta sem se udeležil simpozija o preprečevanju nesreč pri delu v Luksemburgu, ki ga je organizirala direkcija za socialno delo komisije evropske skupnosti.

Na simpoziju je bilo navzočih približno 300 strokovnjakov iz vse Evrope. Na podlagi 18 strokovnih referatov je bila plodna razprava o preprečevanju poškodb in zdravstvenih okvar pri delu.

Udeleženci simpozija, isto kot komisija, smatrajo, da zahteva učinkovito preprečevanje poškodb in zdravstvenih okvar pri delu vrsto praktičnih in upravnotehničnih ukrepov, ki so v pristojnosti podjetij. Naslednjih deset principov predstavlja po mnenju komisije temelj učinkovitega izboljšanja varstva pri delu:

1. Najvišje vodstvo podjetja mora smatrati pospeševanje varstva pri delu za bistveni del svojih nalog.

2. Potrebno je, da vodstvo posreduje vsem zaposlenim svoja stališča in to v primeri obliki, po možnosti vključeno (integrirano) v proizvodnjo. Ta integracija mora biti jasno opredeljena na vseh nivojih obratovanja.

4. Vodstvo podjetja in obratov se mora pri izvajanju ukrepov za varstvo pri delu posluževati strokovne

pomoči specializiranih varnostnih strokovnjakov in zavodov. Pri tem vodstvo podjetja in obratovodji niso oproščeni osnovne odgovornosti za varstvo pri delu. Strokovna služba za varstvo pri delu v podjetju je neposredno podrejena najvišjemu vodstvu podjetja. V manjših podjetjih, ki nimajo posebne strokovne službe za varstvo pri delu, je potrebno te principe prilagoditi možnostim, ne sme se pa te principe opustiti ali zanemariti.

5. Vsaka vodilna oseba se mora — ne glede na svoj položaj — zavzemati za izvajanje ukrepov za varno delo na področju svoje pristojnosti in o tem poročati svojim predpostavljenim. Praktična posledica tega principa je, da se pri ocenjevanju osebja pripisuje izvajanju varnostnih ukrepov enak pomen kot drugim znanjem ali sposobnostim.

6. Vsi ukrepi za varstvo pri delu morajo biti medsebojno usklajeni v kompleksni program varnosti v podjetju. V rednih obdobjih se mora poročati o stopnji in stanju izvajanja programa ter omo-

gočiti prilagajanje programa.

7. O programih varstva pri delu morajo podati svoje mnenje tudi predstavniki delavcev — neposrednih izvajalcev dela. Sodelovanje delavcev pri izvajanju programa ima največji pomen.

8. Program varstva pri delu ne sme temeljiti le na analizi predhodnih nesreč, temveč tudi na natančnem proučevanju nevarnosti in tveganj, ki so obstojala pred nastankom nesreč.

9. Vsak ukrep programa za varstvo pri delu mora obsegati več faz: pripravo, izvedbo, eno ali več kontrol izvedb in ugotovitev ter oceno rezultatov.

10. Razen tehničnih in organizacijskih ukrepov za preprečevanje nesreč ima največji pomen tudi varnostna vzgoja (izobraževanje) vodilnega osebja in neposrednih izvajalcev dela. V ta namen je potrebno ukreniti vse potrebno, da varnostna vzgoja in izobraževanje postane sestavni neločljivi del poklicnega izobraževanja. Če to ni mogoče, naj bo varnostna vzgoja v podjetju vključena v splošni program varstva pri delu.

Dr. Mariq Kocijančič

Normiranje postopkov za razreševanje...

(Nadalj. s 1. strani)

nizacije tovarne, to je enaka delitev dela. Sestavljajo jo delavci enakih ali različnih poklicev, enake ali različne kvalifikacije oziroma strokovnosti ali izobrazbe, enake ali različne narodnosti in podobno.

Značilnosti delovne skupine so:

- vsak član delovne skupine ima točno določen položaj in vlogo;
- člani so med seboj v stalnih stikih;
- člane vežejo skupni interesi ali motivi;
- pri daljšem bivanju v skupini se oblikujejo posebna čustva in
- pojavlja se grupna aktivnost, s katero člani delovne skupine težijo k postavljenemu cilju.

Statut železarne Jesenice pa delovno skupino definira takole:

»Delovna skupina je skupina delavcev, ki deluje na ožjem delovnem področju in jo vodi delovodja oziroma drug odgovorni delavec (vodja oddelka, službe in podobno). Delovna skupina omogoča vsakemu članu delovne skupnosti tovarne, da sodeluje v neposrednem samoupravljanju zlasti pa:

1. v oblikovanju stališč po določenih vprašanjih;
2. v izražanju predlogov in mnenj;
3. v sprejemanju informacij in
4. v postavljanju vprašanj iz celotnega področja dela in poslovanja, obrata, delovne enote, tovarne in združenega podjetja.

Člani delovne skupnosti tovarne tako neposredno sodelujejo v samoupravljanju s svojimi pravicami in dolžnostmi, lahko neposredno in individualno, normalno pa prek sestankov delovnih skupin, kajti delovna skupina poleg organiziranega sodelovanja v delovnem procesu organizirano in neposredno sodeluje tudi v samoupravljanju.

Sestanek delovne skupine je temeljna oblika delovanja delovne skupine. Sestanek je tudi oblika za konsultacije po specifičnih vprašanjih in obvezna oblika kadar se določena vprašanja razrešujejo z referendumom ali vprašanja, ki jih dajejo v razpravo samoupravni organi. Sestanek vodi vodja skupine, ki ga sklicuje po potrebi, najmanj pa enkrat na dva meseca. Obvezno skliče sestanek tudi v primeru, da to zahteva pet članov delovne skupine ali če ga zahteva posameznik, ki ni v roku dobil odgovora na postavljeno vprašanje. Vodja delovne skupine je s tem odgovoren poleg tega, da vodi in organizira delo, tudi za to, da članom delovne skupine omogoči izvrševati njihove pravice in dolžnosti. Za delo delovnih skupin so odgovorni tudi obratovodje. Od njihovega angažiranja, predvsem pa od pravičnega odnosa do delovnih skupin je zelo odvisno

ali se bo vzrok za konfliktno situacijo razširil v konflikt ali pa bo razrešen že v začetku, v žarišču.

Poseben poudarek v realizaciji pravic in dolžnosti članov delovne skupnosti samoupravni akti pripisujejo pravočasnemu reagiranju na izražene predloge, ideje, mnenja in stališča, predvsem pa na pravočasne odgovore na postavljena vprašanja. Zato statut določa, da je odgovorni delavec dolžan odgovoriti v roku 24 ur na vprašanja v zvezi OD, na ostala vprašanja v 14 dneh, pristojni organi pa na prvi prihodnji seji. V kolikor se našteje pravice in dolžnosti, ter naloge članov delovne skupnosti in odgovornih delavcev ali pristojnih organov dosledno izpolnjujejo, praktično ne more priti do konfliktno situacije, ker se vzrok za konflikt prične reševati na samem začetku.

Samoupravni akti pa kljub temu predvidevajo tudi možnost, da se vzrok za konflikt ne reši, se zaostri in pride do konflikta, saj je pojav tehnokratizma in birokratizma mogoč tudi v našem samoupravnem sistemu. Vzrok za konflikt se ne reši in preraste v konflikt takrat, kadar odgovorni delavec ali pristojni organ ne odgovori na postavljena vprašanja. V tem primeru delavec ali delovna skupina vprašanje naslovi delavskemu svetu podjetja, istočasno pa obvesti sindikalno organizacijo. Delovna skupina ima namreč po naših internih aktih, predvsem po določilih statuta pravico takoj sklicati sestanek delovne skupine, če DS ne bi na vprašanja odgovoril, odnosno če tudi sindikalna organizacija ne bi reagirala na odnos samoupravnih organov. To praktično pomeni, da ima delovna skupina po internih aktih v takšnih primerih pravico prekiniti z delom. Pri tem je važno določilo statuta, da delovna skupina v teh primerih nemudoma skliče sestanek le, če je prej popolnoma zavarovala proizvodna sredstva.

Vsekakor bo delovna skupina, ko se odloči za trenuten

sklic sestanka, zahtevala tudi prisotnost odgovornih delavcev, pristojnih organov in sindikalne organizacije. Če se ugotovi, da je delovna skupina postopala pravilno, da je ubrala vse možnosti, da do odgovora pride in da je za trenutno sklicanje sestanka kriv odgovorni delavec, je glavni direktor dolžan uvesti postopek za ugotovitev kršitev delovne dolžnosti odgovornega delavca. Odgovorni delavec, ki je povzročil trenutni sklic sestanka delovne skupine je s tem storil posebno hudo kršitev delovne dolžnosti, za kar se po internih aktih tovarne lahko izključi iz delovne organizacije. Če je trenuten sklic sestanka delovne skupine povzročil pristojni organ upravljanja, kolektivni in individualni izvršilni organ, je s tem podan povod za odpoklic oziroma razrešitev tega organa. Pristojni organ samoupravljanja je v tem primeru dolžan začeti postopek za odpoklic oziroma za razrešitev, lahko pa tudi tovarniški odbor sindikata. Iz navedenega sledi, da je v samoupravnem sistemu možno razreševati tudi najbolj kritične situacije in to normativno. Praksa kaže, da bo na tem področju potrebno proces nadaljevati in širiti tudi na širša področja kot n. pr.: delovna organizacija — družba.

Vsekakor je še odprta pot reševanja problemov v neposredni povezavi delovnih organizacij in predstavniških ter izvršilnih organov družbeno-političnih skupnosti. S komuniciranjem je predvsem treba preprečiti nastajanje konfliktnih situacij tudi med delovno organizacijo in družbeno-političnimi skupnostmi. Kolikor pa konflikti nastanejo, je treba še pred zaostritvijo situacije zagotoviti učinkovito družbeno rešitev. V tej smeri naj bi bila usmerjena širša aktivnost za konkretne rešitve.

Amandmaji, ki so v fazi širše razprave v vsej Jugoslaviji dajejo realno možnost napraviti korak naprej tudi na tem področju.

OBVESTILO

Socialno zdravstvena služba železarne Jesenice obvešča člane kolektiva, da imajo možnost testiranja pljuč. Test je enostaven vendar izredno pomemben za ugotavljanje bolezenskih sprememb pomembnega organa za dihanje.

Na osnovi meritev, bomo posameznikom povedali, koliko so pljuča prizadeta in na kakšen način bi se dale okvare pljuč, t. j. dihalnega sistema zdraviti bodisi z zdravili, inhalacijami in dihalnimi vajami.

Socialno zdravstvena služba železarne Jesenice smatra, da bi bila takšna akcija izrednega pomena, ne le za tiste, ki so obboleli, ampak tudi za tiste, ki še nimajo težav z dihanjem. Vsekakor pa gre za preventivne mere glede na nezdruge mikroklimatske pogoje pri delu.

Testiranje bo redno v ponedeljkih, sredah in petkih od 7. do 9. ure dopoldan v prvem nadstropju obratne ambulante železarne Jesenice.

Vodja
socialno zdravstvene službe
Dr. Aleksander Rjazancev

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu •

Razpis

Odbor za novatorstvo in racionalizacijo pri delavskem svetu železarne Jesenice razpisuje sporazumno z obratovodstvom plavžev in vodstvom DE talilnic v okviru novatorske in racionalizatorske dejavnosti v železarni Jesenice obdelavo in rešitev spodaj navedenega tehnološkega problema:

strojno-mehanskega posnemanja gumi trakov za prenos vlažne rude

V slabem, deževnem vremenu običajno dobivamo zelo vlažno, mokro limonitno železovo rudo, ki se le z največjo težavo in velikimi fizičnimi naporami iztovarja iz železniških vagonov na gumi tekoče trakove. Vlažno rudno blato se lepi na trakove, kar povzroča kvare in zastoje.

Za normalno delo brez kvarov in zastojev je treba tekoči trak ustaviti in ročno očistiti. Obstoječi posnemalci na trakovih nikakor ne opravljajo svoje naloge v zadostni meri in zato nastajajo veliki zastoji, ki znižujejo razkladalne kapacitete kip naprave in povečujejo stroške stojnin. Ročno čiščenje gumi prenosnih trakov med obratovanjem je skrajno nevarno in proti vsem varnostnim predpisom HTV. Transportni trakovi se smejo ročno čistiti samo tedaj, ko niso v pogonu.

Avtorji tehnične izboljšave, ki se bodo lotili odstranjevanja in reševanja tega problema morajo nakazati in izvesti strojno mehansko posnemanje in čiščenje gumi prenosnih trakov. Idejne tehnične rešitve tega problema morajo nakazati možnosti odstranitve nevarnega fizičnega dela in preprečitve kvarov in zastojev.

Avtorji te tehnične izboljšave dobe vsa potrebna navodila pri obratovodstvu in vzdrževalnem asistentu obrata plavž.

Za najboljše idejne tehnične rešitve razpisuje odbor za izume pri DS ZJ naslednje tri nagrade:

1. nagrada 500.— din
2. nagrada 250.— din
3. nagrada 150.— din

Najboljšo ustrezno tehnično rešitev, ki bo pozneje tudi v praksi realizirana bo odbor pozneje ocenil in nagradil po obstoječem pravilniku na osnovi prikazanih in potrjenih prihrankov in koristi.

Ta razpis velja pol leta po objavi v tovarniškem glasilu »Železar«. Vse idejne rešitve morajo avtorji predložiti v treh izvodih na predpisanem obrazcu ref. za novatorstvo in racionalizacijo pri sekt. za ekonomiko.

Odbor za inovacijo pri DS ZJ

Dežurna služba

telefon
v pisarni doma

SOBOTA, 8. maja:	inž. Franc MLAKAR, elektrodni odd.	543	790/35
NEDELJA, 9. maja:	inž. Feliks BÉSTER, RTA	262	790/59
PONEDELJEK, 10. maja:	inž. Franc VICAR, predel. obrati	743	81572
TOREK, 11. maja:	Zdravko ČRV, valjarna žice	852	81572
SREDA, 12. maja:	dr. inž. Marin GABROVSEK, TKR	308	732
ČETRTEK, 13. maja:	Anton GROSELJ, valjarna Bela	848	790/17
PETEK, 14. maja:	Teodor OKROŽNIK, gradbeno vzdrž.	577	739

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Ordinacija zdravnikov obratne ambulante Železarne Jesenice v maju 1971:

	dopoldan	popoldan
4. 5.—7. 5.	I. OA — dr. Čeh III. OA — dr. Vilman Stanko	II. OA — dr. Vilman Zora IV. OA — dr. Novakova
10. 5.—14. 5.	I. OA — dr. Čeh IV. OA — dr. Novakova	II. OA — dr. Vilman Zora III. OA — dr. Vilman S.
17. 5.—21. 5.	I. OA — dr. Čeh II. OA — dr. Vilman Zora	III. OA — dr. Vilman S. IV. OA — dr. Novakova
24. 5.—28. 5.	I. OA — dr. Čeh III. OA — dr. Vilman Stanko	II. OA — dr. Vilman Zora IV. OA — dr. Novakova

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu •

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Seja predsedstva TK ZM Železarn

Zadnjikrat pred prvomajskimi prazniki so se sestali na svoji redni seji tudi člani predsedstva TK ZM Železarn, ki so tokrat razpravljali o nekaterih majskih akcijah, predsednik TK ZM Miro IPAVEC, ki je sejo tudi vodil, pa je na koncu seje podal tudi kratko poročilo o zaključkih akcije 75.

Najprej so navzoči govorili o srečanju mladih vseh treh slovenskih železarn, ki bo sredi prihodnjega meseca v bližini Jesenic. To srečanje naj bi bilo predvsem namenjeno medsebojnemu spoznavanju mladih slovenskih železarjev, obenem pa naj bi gostje tudi bolj spoznali nekatere kulturne in zgodovinske spomenike v okolici Jesenic. Prisotni člani predsedstva so menili, da bi bilo tako srečanje lahko zelo koristno, dokončno odločitev o samem srečanju pa so prepustili predstavnikom železarn Ravne, Store in Jesenice — posvetovalnemu organu ZM ZPSŽ, ki se bo sestal na Ravnah.

Znano je tudi, da so se pred kratkim na Bledu pomerile v kegljanju na asfaltu mladinske ekipe »Verige« iz Lesc, »Elana« iz Begunj, »Plamena« iz Kroke in Železarn in sicer v organizaciji mladih iz »Verige«. Po dogovoru je dolžan vsak izmed omenjenih mladinskih aktivov organizirati podobno tekmovanje za omenjene ekipe. Ker je sedaj za organizacijo tekmovanja zadolžena oziroma na vrsti TK ZM Železarn, so se prisotni menili o organizacijskih pripravah in sklenili, da bodo to tekmovanje izvedli v mesecu mladosti na Jesenicah. Razpravljali so tudi o predlogu za ogled neke operne predstave v Ljubljani in sklenili, da si bodo nekateri zainteresirani železarji — mladinci (en avtobus) predstavilo lahko tudi ogledali po možnosti že v mesecu maju.

Predsednik Ipavec je nadalje govoril o zaključkih akcije 75, v kateri je bila zajeta tudi mladina Železarn. Mnenja je, da so mladi železarji z različnimi izvedenimi akcijami in še z nekaterimi, ki so še pred njimi, zadeli bistvo akcije 75 kljub temu, da morda vseh svojih sposobnosti in možnosti niso popolnoma izkoristili.

Ob koncu sestanka je predsednik Ipavec opozoril tudi na aktivno udeležbo mladih v volitvah v samoupravne organe Železarn. Sklep predsedstva je, da bo obratni aktiv ZM, ki bo najlepše okrasil volišče svoje delovne enote oziroma obrata tudi denarno nagradjen.

E. Z.

Seja posvetovalnega organa ZM ZP Slovenske železarn

Na Ravnah se je ob koncu minulega meseca sestal posvetovalni organ ZM ZPSŽ. Predsednik posvetovalnega organa Miro IPAVEC je uvodoma analiziral zaključke z zadnje seje istega organa, ki je bila v začetku februarja na Jesenicah. Sklepi se v redu izvajajo, zato se navzoči ob tej točki niso zaustavljali.

Pod drugo točko dnevnega reda so predsedniki posameznih tovarniških konferenc ZM Lado KALUŽAR, Ljubiša TOPALOVIC in Miro IPAVEC poročali o delu konference v obdobju med zadnjima sejama posvetovalnega organa. Iz poročil je razvidno, da so vse tri konference v tem času največ pozornosti posvetile predvsem kadrovskemu vprašanju, družbeno-političnemu izobraževanju mladih in športno-rekreacijski dejavnosti. Medtem, ko se v delu tovarniških konferenc ZM železarn Store in Jesenice pozna kolikor toliko vpeljano teamsko delo pa se mora za ravnanske železarje — mladince reči, da se pri njih krepko čuti jo začetne težave — to je, pomanjkanje zadostnega števila mladih, ki bi bili pripravljeni delovati v tamkajšnjih tovarniških organizacijah ZM. Podobno oceno je dal tudi predsednik posvetovalnega organa Miro IPAVEC, ki je še dodal, da imajo mladi železarji v ZPSŽ pred seboj še mnoge odgovorne naloge, ki se bodo pokazale predvsem v jesenskem obdobju. Do takrat pa bodo morali še vsi skupaj dosti narediti predvsem na področju kadrovske politike, ki kljub nekaterim pozitivnim premikom še ni povsem zadovoljiva.

Člani posvetovalnega organa ZM ZPSŽ so uradni del seje zaključili z razgovorom o najbolj primernih oblikah pritegovanja mladih v organizacijo ZM in nato še o organizaciji bližnjega srečanja mladih vseh treh železarn, ki naj bi bilo 15. maja v okolici Jesenic.

E. Z.

Seja predsedstva ObK ZMS Jesenice

Na redni seji predsedstva ObK ZMS Jesenice, ki je bila v četrtek, 22. aprila je predsednik prof. Srečko KRC pod prvo točko dnevnega reda govoril predvsem o delu predsedstva. Ob tem je najprej postavil vprašanje izbire drugega

ga dne za sestanke in seje, saj kaže, da petek ni najbolj primeren dan za sestanke. Prisotni člani predsedstva so soglašali, da bodo seje v bodoče ob sredah ob 18. uri. Prof. Krč je nadalje govoril o predvideni konferenci, ki bo 8. maja v Gozd Martuljku. Na tej konferenci bo govora tudi o nekaterih spremembah v sestavi predsedstva, ki naj bi bilo v bodoče dosti bolj operativno in dinamično in ne več predvsem skupina predstavnikov posameznih aktivov ZM iz občine. Potem, ko je predsednik prof. Krč prisotne še opozoril na bolj aktivno udeležbo v pripravah na praznovanje meseca mladosti, je spregovoril tudi o »pravilih demokratične igre« ali o samoupravnem dogovarjanju in spoštovanju le-tega, ter o odgovornosti posameznikov in določenih formalnih skupin.

Sekretar ObK ZMS Jesenice Zlato VOGRIČ je razpravo nadaljeval s tem, da je opozoril na vse premajhno udeležbo celotnega predsedstva v raznih akcijah, katerega dejavnosti morajo tako pokrivati zgolj nekateri posamezniki. Zato se še toliko bolj upravičeno postavlja vprašanje bodočega sestava predsedstva, ki je toliko bolj pomembno ob vse tesnejšem sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v občini. Na že omenjeni konferenci pa naj bi se tudi dokončno imenovala komisija, ki bodo resnično sposobne pod dobrimi vodstvi pokrivati vsaka svoje interesno področje. Sekretar Vogrič je ob tem še dodal, da bodo na prihodnji seji bolj konkretno obravnavali priprave na izvedbo konference, na kateri naj bi bil poudarek predvsem na kadrovskih vprašanjih. Sekretar Vogrič je v nadaljevanju podal še poročilo o izdatkih ObK ZM v prvem tromesečju in nato še proračun za tekoče leto. Kot je razvidno iz proračuna oziroma blagajniškega stanja ObK ZM bodo morali s sredstvi zelo štediti posebno še, ker blagajno bremenijo še nekateri nepravilni računi.

Sejo predsedstva ObK ZM Jesenice so zaključili še s krajšo razpravo o programu prireditve »Ob mejnikih revolucije«. Program je v glavnem že sestavljen, razložene in pretehtane pa so bile še nekatere manjše organizacijske priprave oziroma predlogi za posamezne aktivne ZM v občini.

E. Z.

Posebno obvestilo

Vse Jeseničane in okoličane obveščamo, da bo v soboto dne 8. maja 1971 ob 20. uri v gledališču Tone Cufar javna radijska oddaja »Spoznavajmo svet in domovino«. Tokrat bosta zadnjič v letošnji sezoni tekmovali ekipi mladinskega aktivna iz Ponikev in ekipa tovarniške konference ZM železarn Jesenice na temo »VSE O SVEDSKI«.

Kot gostje oddaje bodo nastopili Irena Kohont, Tomaž Domicelj in domačinka Fanči Tarman ob spremljavi zabavnega ansambla Mojmir Sepeta.

Vstopnice po 5.— N din lahko rezervirate na telefon 81-260 ali eno uro pred prireditvijo.

OBVESTILO

Obveščamo vse mladince zaposlene v Železarni, da bo 15. maja 1971 srečanje mladih železarjev iz Raven, Štor in Jesenic. Program predvideva snidenje v Begunjah z ogledom begunjskih zaporov, nadalje ogled Prešernove in Finžgarjeve rojstne hiše, nato skupno kosilo in okoli 13. ure odhod v Završnico, kjer bo zabavno-rekreacijsko srečanje do približno 19. ure.

Za prevoz in vse ostalo je preskrbljeno s tem, da vsak posameznik ob prijavi položi kavčijo 5.— N din.

Število udeležencev je omejeno (glede na število avtobusov), zato naj se zainteresirani čimprej prijavijo, najkasneje pa do vključno 12. maja na telefon štev. 218, kjer bodo dobili še ostale informacije.

Predsedstvo TK ZM
Železarn Jesenice

Mladi in splošni ljudski odpor

V eni od prejšnjih števil sem že pisal o tej temi. Ker pa je vedno znova aktualna in zanimiva, predvsem pa, ker bo o njej razpravljala tudi seja občinske konference, bom tokrat bolj konkreten in otipljiv.

Izhajajoč iz dejstva, da smo mladi v nekaj letnih intenzivnih pripravah in razpravah o vseljudskem odporu sam koncept že spoznali, je nujno, da tudi sami opredelimo svoje naloge v prizadevanjih, da se čimbolj organizirano in načrtno vključimo v vsa družbena prizadevanja na tem področju.

Po sprejemu osnovnega koncepta se je tudi Zveza mladine vključila v akcijo, da se koncept začne uresničevati. Brez dvoma moramo koncept uresničevati v dveh smereh:

— z idejnim usposabljanjem mladih in

— s strokovnim izobraževanjem

K strokovnem izobraževanju spadajo predvsem obiski predavanj, ki jih organizirata Delavska univerza in oddelek za narodno obrambo skupščine občine. V tej smeri je naloga aktivov ZMS; predvsem ta, da mlade usmerja in jih pozarja na take oblike izobraževanja.

Bistvena naloga Zveze mladine pa je, da poskrbi za vključevanje svojih članov v specializirane organizacije, ki s svojo redno dejavnostjo skrbijo za dvig znanja in sposobnosti, ki so potrebne vsakemu človeku, da se lahko sposoben in pripravljen vključi v splošni ljudski odpor. To so:

Planinska organizacija, ki s svojo dejavnostjo skrbi predvsem za rekreacijo in utrjevanje, mladega človeka nauči orientacije in drugih nadvse potrebnih veščin, mu da kondicije, omogoči mu spoznati hribovski in gorski teren okoli. Z izleti, predavanji in drugimi oblikami učenja pomaga mlademu človeku, da koristno izrablja svoj prosti čas.

Taborniška organizacija je prav tako mladinska vzgojna organizacija, pri svojem delu uporablja predvsem takšne oblike, ki pri mladem človeku dvigajo zavest, iniciativo in samostojnost posameznika.

Praktične igre, ki so del vsakdanjega življenja tabornikov, marsikoga naučijo potrebnih veščin kot so postavljanje šotorov, bivanje in prehrana v naravi, topografija, signalizacija, prva pomoč in podobno.

Organizacija klubov OZN deluje tudi v naši občini in daje svojim članom osnovno znanje o dogajanjih v svetu, jih nauči presojanja dogodkov doma in v svetu, utrjuje prijateljstva med narodi.

Športne organizacije, društva, strelske družine skrbijo za koristno uporabo prostega časa, dvig kondicije, zdravlja, raznih telesnih sposobnosti, tovarštva in drugo. Med njimi velja posebej omeniti **Ljudsko tehniko**, ki da svojim članom osnovno znanje o tehniki, ki je danes vsakomur dobrodošlo in potrebno.

Brez dvoma so vse te organizacije za nas nadvse pomembne, to poudarjamo že vseskozi, odkar govorimo o konceptu. Naloga mladine je v tem, da vključuje svoje člane v omenjene organizacije in društva. Bistvena naloga komisije za obrambno vzgojo mladih pri občinski konferenci ZMS pa je, da ustanavlja s pomočjo drugih nove organizacije, skrbi za njihovo finančno in materialno stanje, pa tudi za kadrovske zasedbe, kar je trenutno največji problem v občini.

Samoupravni organi v preteklem tednu

73. seja odbora za plan in finance

V petek, 23. aprila 1971 je predsednik odbora za plan in finance sklical 73. sejo odbora, na kateri so obravnavali sklepe prejšnje seje, uspehe proizvodnje v II. dekadi aprila in analizo finančnega rezultata za marec.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje so obravnavali odgovor uvoznega oddelka glede dobave valjev za bluming valjarno. Ugotovili so, da so valji naročeni, nekatera naročila so tudi že realizirana, za nekatera naročila, pa za sedaj ni dinarskih sredstev. Naročili so, da bo nujno zagotoviti tudi dinarska sredstva, kajti s pravilno uporabo valjev za predvaljanje za štekel valjar-

no, se bo kvaliteta trakov lahko zelo izboljšala. To pa se lahko doseže le z določeno rezervo valjev. Ugotovili so tudi, da so v teku ukrepi, s katerimi se bo izboljšalo stanje elektromotorjev za navijalce v valjarni žice na Beli. Druga dekada aprila kaže, da je bila zadovoljiva proizvodnja v obeh jeklarnah, da se stanje na plavžu normalizira in izboljšuje, da pa je

precej zaskrbljujoče stanje v valjarni žice na Beli zaradi vse pogostejših okvar in zastojev. Obveščeni so, da so za normalizacijo stanja v valjarni žice že narejeni določeni ukrepi in pričakujejo, da se bo stanje še pred koncem meseca izboljšalo. Problematično je pomanjkanje delavcev v hladni valjarni in žičarni, pa tudi na sploh v vsej železarni, saj se je stalež zaposlenih znižal že na kritično točko, na približno nekaj več kot 5600 delavcev. Zavedali so se, da bo ta problem še bolj kritičen v naslednjih mesecih zaradi povečane odsotnosti zaradi dopustov.

Analiza finančnega rezultata kaže zadovoljivo sliko glede na doseženo proizvodnjo in realizacijo ter ostanek čistega dohodka. Ugotovili so, da je takšen rezultat, ne samo v marcu temveč v vsem I. kvartalu dosežen z znatno manjšim številom zaposlenih, kar kaže na povečano storilnost in je zato toliko bolj vreden dosežen rezultat. Izrekli so nekaj kritičnih pripomb na izvoz, ki ga bo treba izboljšati in so v tem smislu naročili komercialnemu sektorju, da ukrene potrebno. Zavedali so se, da bodo posledice podražitve surovin ter učinka starih podražitev prišlo do izraza šele v naslednjih mesecih, optimistična predvidevanja za letošnje leto so še preuranjena, posebno ob dejstvu, da v železarni obračunavamo minimalno amortizacijo in da smo v zadnjih letih z najskromnejšimi sredstvi skrbeli za družbeni standard.

13. seja odbora za izume in racionalizacije

Predsednik odbora za izume in racionalizacije dipl. inž. Janez Faletič, je sklical 13. sejo odbora v četrtek, 22. aprila 1971. Na seji so obravnavali tale vprašanja:

Predlog št. 1918 — prevleka kisikovih cevi z emajl maso so nagradili s 6505 din in hkrati naročili proizvodnemu sektorju, da doseže vpihovanje kisika izključno s tako prevlečenimi cevmi.

Predlog št. 1961 — konstruktivna rešitev obežanja lamelnih kavljev livne rame 120-tonskega žerjava v martinarni so nagradili s 4276 din s tem, da se posebej ne upošteva pomožnih obesnih naprav. Za pomožna mejna stikala pa je treba pripraviti poseben predlog, ki ga bo odbor obravnaval na naslednji seji.

Odobrili so tri nove razpise tehniških izboljšav, ki bodo v kratkem objavljeni v tedniku Železar.

Obravnavali so probleme požitve izumiteljske, racionalizatorske in novatorske dejavnosti v železarni in naročili odgovorni službi, da pospešeno nadaljuje s korekcijo sedanjega pravilnika o izumih in tehniških izboljšavah, pravni službi pa so naročili, da ukrene vse potrebno za uvedbo in registracijo vsakoletne Pantzove nagrade, ki bi jo uvedla naša železarna.

Ob koncu seje so govorili še o tolmačenju 3. odstavka 25. člena pravilnika o izumih in naročili odgovorni službi, da do naslednje seje pripravi najustreznejše tolmačenje, DIATI pa so naročili, da poroči o namenskem koriščenju sredstev, ki jih pridobijo s prispevkom od nagrad avtorjev.

Uspešni novatorji tudi v predelovalnih obratih

V letošnjem letu je bilo prizadevnim in uspešnim avtorjem tehničnih izboljšav v železarni priznanih in izplačanih že 8.240,00 N din odškodnin in nagrad, kar je mnogo več kot kdaj koli v prvem četrtletju. Komisija za racionalizacije in novatorstvo pri DE vzdrževanja je pozitivno ocenila deset izboljševalnih predlogov in avtorje nagradila s 5.900,00 N din. Komisija pri svetu DE topilnic je pozitivno ocenila dva izboljševalna predloga in avtorja nagradila s 640,00 N dinarji, v valjarni Bela pa sta bila prav tako nagrajena dva avtorja za svoja dva koristno izvedena predloga s 1.700,00 N din. Na sejah posameznih komisij pri svetih DE je bilo pozitivno ocenjenih še več tehničnih izboljšav. Dosežki teh avtorjev so bili predloženi pristojnemu odboru pri DS Železarne, kjer bodo avtorji prejeli višja priznanja in višje odškodnine, kot jih lahko priznajo in izplačajo komisije pri svetih delovnih enot.

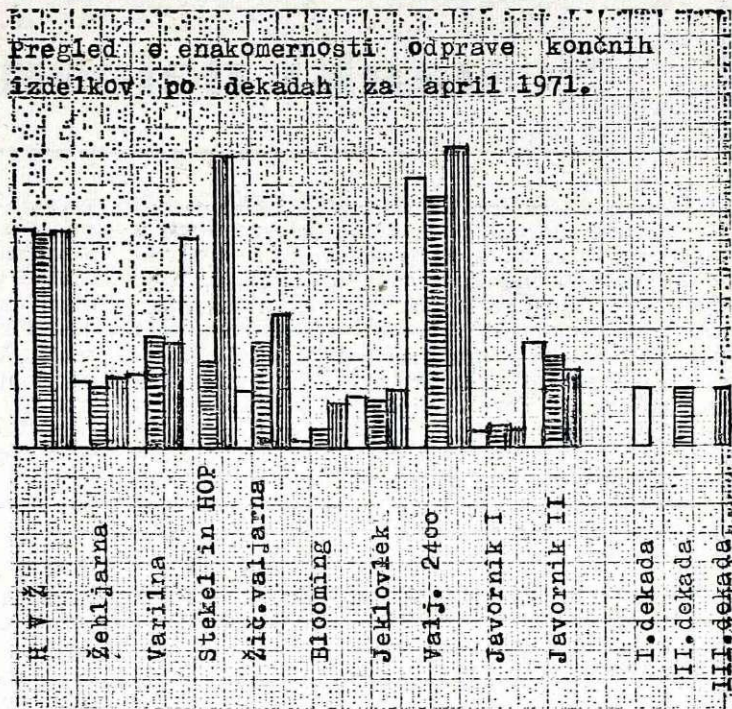
Lep in veliko obetajoč napredek pri razvijanju novatorske in racionalizatorske aktivnosti v obratih naše železarnje je opazen tudi v povečanem številu tehničnih izboljšav, ki redno mesečno raste v primerjavi s prejšnjim letom.

V zadnjih dneh meseca aprila je imela svojo sedmo sejo tudi komisija za novatorstvo in racionalizacijo pri svetu DE predelovalnih obratov. Člani komisije pod predsedstvom Dušana Prešerna so obravnavali dva predloga. Vsled velikih prihrankov in koristi člani komisije na osnovi dodatnih mnenj in ocen pristojnih strokovnjakov in izvedencev niti prvega niti drugega predloga niso mogli dokončno oceniti, ker presegata pristojnosti komisije pri svetu DE. Obe tehnični izboljšavi so predložili v dokončno oceno in nagraditev odboru pri DS Železarne.

Avtorji tehnične izboljšave št. 1984 Franc Terseglav, Jo-

že Maček in Alojz Ozebek iz oddelka varilne žice, so v zelo kratkem času izvirno predelali krtačni stroj za brušenje kontaktnih koncev elektrod in s to originalno izboljšavo omogočili proizvodnjo varilnih elektrod v dolžine 700 mm za polavtomatsko gravitacijsko varjenje za velike potrebe podjetja Brodomaterial. Z izboljšavo št. 1984 je naše podjetje izdelalo in prodalo 133 ton teh elektrod in ustvarilo v štirih mesecih 135.455,18 N din dohodka. Avtorji so na osnovi tega izračuna upravičeni do odškodnine, ki presega zmogljivost komisije delovne enote, zato so predlog odstopili odboru pri DS Železarne.

Komisija je tudi tehnično izboljšavo št. 1216, avtorja Joža Koširja — izdelava novih odpornejših lužilnih sider za gugalno napravo za potrebe predelovalnih obratov in nove valjarne žice — zaradi nejasnosti odstopila odboru pri DS Železarne s priporočilom, da ga oceni in spodbudno nagradi.

ODPRAVA IZDELKOV V APRILU — Glede na določbe okrožnice št. 21 z dne 23. 10. 1970 je bila v preteklem mesecu zelo enakomerna odprava končnih izdelkov v obratih: HVZ, žel. jarna, v jeklovleku, valjarni 2400, valjarni Javornik I in II. Kot vidimo iz grafikona je v ostalih obratih zaznati dokajšnjo neenakomernost. B.

V delovni enoti energije nagrajeni novatorji

Tako kot so v prvem četrtletju povečale svojo aktivnost komisije za racionalizacije in novatorstvo v vseh svetih delovnih enot, je večjo prizadevnost na tem področju pokazala tudi pristojna komisija pri svetu DE energije.

Komisija je imela v svoji prvi mandatni dobi pod vodstvom Ivana Bizjaka pet sej in nagradila štiri uspešne avtorje s štirimi odškodninami v skupni višini 1.984,00 N din. To pa je prav gotovo mnogo premalo za tako obsežno delovno enoto v kateri je zaposlenih veliko strokovnjakov, novatorjev in racionalizatorjev. Energetski obrati so v okviru naše gospodarske organizacije dejavnost, brez katere si nikakor ne moremo predstavljati večje poslovnosti, rentabilnosti in stabilnosti. Člani kolektiva plinske in vodne energije, elektro in toplotne energije, oddelka regulacijske tehnike in avtomatizacije, so prav tako vabljeni in poklicani, da prispevajo svoj delež k modernizaciji in avtomatizaciji naših zastarelih in nerentabilnih strojev, peči in strojnih naprav, kot strojni in elektro vzdrževalci ali pa številni neposredni proizvajalci. Na peti redni seji je komisija za racionalizacije in novatorstvo pri svetu delovne enote energije pod vodstvom pred. Ivana Bizjaka ob pomoči in asistenci šefa delovne enote dipl. inž. Dušana Sikoška in obratovodje dipl. inž. Jožeta Kramarja, obravnavala tri izvedene tehnične izboljšave. Dva predloga sta bila pozitivno ocenjena in avtorjema sta bili priznani in izplačani dve spodbudni odškodnini v skupni višini 900,00 N din.

Pozitivno je bil ocenjen in nagrajen izboljševalni predlog št. 1977, avtorja Jožeta AVGUSTINA, metalizerja iz strojnih delavnic, ki je uspešno obnovil z metalizacijskim postopkom dva bata za In-

gersol Rand kompresor za potrebe plinske in vodne energije. Avtor je v delovno prakso uvedel nov postopek za brezhibno popravilo in obnovo dragih strojnih delov z metalizacijskim postopkom. Na osnovi pozitivnih ocen in priporočil pristojnih in odgovornih vzdrževalnih in energetskih strokovnjakov so predlog pozitivno ocenili in na osnovi prihrankov in koristi avtorju priznali enkratno odškodnino v višini 500,00 N din.

Pozitivno je bil ocenjen tudi izboljševalni predlog številka 1975 avtorja Antona PREŽLJA, delovodja VEN v novi kisikarni. Avtor je z novo varnostno inštalacijo v novi kisikarni omogočil res varno in nemoteno obratovanje vseh nizkonapetostnih naprav v tem ključnem obratu. Za uspešno izvedbo so avtorja tehnične izboljšave nagradili z enkratno odškodnino v višini 400 N dinarjev.

Predlog št. 1912 Stankota STARIHE, dninskega delovodja iz obrata elektrotplotne energije, je bil prav tako pozitivno ocenjen, avtor sam pa bo na osnovi prihrankov in koristi nagrajen po končani izvedbi tehnične izboljšave, ki je lahko izvedljiva z minimalnimi stroški. Avtor zagotavlja večje prihranke in koristi pri ogrevanju vode za potrebe višinskega bazena, kopališča.

V imenu uprave podjetja, organov samoupravljanja in sindikalne organizacije se avtorjem uspešno izvedenih tehničnih izboljšav zahvaljujemo za njihov prispevek in čestitamo k doseženim uspehom.

Sestanki delovnih skupin

19. 4. — PLAVŽ — VOGA — RUDARNA — Bili so enotnega mnenja, da je treba delovno disciplino izboljšati in da je treba predvsem za tiste, ki je ne bi dosledno upoštevali, uporabiti ostreje mere. Opozorjeni so bili na bolj smotrno koriščenje letnega dopusta, posebno v spomladanskih mesecih. Prisotni so postavili naslednja tri vprašanja: Zakaj so možne razlike pri osebnih dohodkih med rudarno in novo aglomeracijo v škodo rudarne, kljub temu, da imajo v rudarni tudi nočne in nedeljske dodatke ter premijo na ostružke? Zanima jih kako je z brezplačnim letovanjem za socialno šibke delavce in kako je z nabavo novega mlina za ostružke.

24. 4. — PLAVŽ — VOGA — AGLOMERACIJA — Najprej so obravnavali vprašanje rednih letnih in neplačanih dopustov. Nato so govorili še o disciplini na delovnem mestu. Menili so, da je treba disciplino izboljšati in bolje očistiti delovna mesta ter izboljšati medsebojne odnose. Pritožujejo se zaradi nekaterih naprav v obratu. Čimprej je treba urediti prezračevalne in odpraševalne naprave v drobilnici I in jih namestiti tudi pri traku II. Sedanje stanje je nevarno posebno pri transportiranju piritnih ogorkov in drugih surovin v pršnatem stanju. Tudi s pritiskom vode v kopalnicah niso zadovoljni ker sedaj pritiska sunkovito in lahko pride do opeklin. Tudi prhe niso v redu. Strinjajo se s sistemom dela 4 + 1, vendar želijo, da vsak mesec vsaj enemu ali dvema omogočimo koriščenje prostih dni skupaj, da lahko obiščejo domače ker so vsi iz drugih republik.

20. 4. — PLAVŽ — VELIKANJA — KAMNOLOM MEŽAKLJA — Obravnavali so poškodbo novospregajetega delavca tovariša Jovanovskega. Pri poškodbi sta bila omenjena tudi sodelavca, ki imata že daljši delovni staž. Take primere bo treba v prihodnje tudi disciplinsko obravnavati. Vsi prisotni so bili opozorjeni na upoštevanje signalov za razstreljevanje in obvezno uporabo zaščitnih čelad.

Kamnomlom krije potrebe po tolčencu in granulatu le s težavo, saj žičnica obratuje le s polovično zmogljivostjo in zaradi tega granulata ter rizelj odvažajo s kamioni v novo aglomeracijo. K predlogu pravilnika o delovnih razmerjih niso imeli pripomb. Poostriiti bo treba delovno disciplino na delovnih mestih.

19. 4. — PLAVŽ — JANCIC — KAMNOLOM TREBEŽ — V zadnjem času so ugotovili poškodbe pri potiskanju vagončkov. Ponovno ugotavljajo, da so poškodbe najbolj pogostne pri novospregajetih delavcih in so na sestanku ponovno opozorili vse prisotne na najbolj nevarne faze dela pri prevažanju vagončkov. V načrtu je montaža in poizkusno obratovanje bobnatega sita za sejanje in pranje dolomita. Računati je treba na večjo proizvodnjo in s tem tudi na večji stalež zaposlenih delavcev. Seznanjeni so bili s problemi, ki nastajajo ter s prizadevanji, da bi jih odpravili na posameznih deloviščih obrata plavž.

15. 4. — MARTINARNA — SIMIKIC — OBRA TOVOODSTVO — Zaradi objektivnih težav je bila proizvodnja v januarju slaba, v marcu pa so dosegli rekordno proizvodnjo. Še vedno so 4 % pod letnim planom. V aprilu je bila proizvodnja nekoliko slabša zaradi popravila stotonskega livnega žerjava, delavci pa nezadržno odhajajo iz obrata. Zaradi visokih kvaliteten zahtev in pogosto zaradi neustreznega goriva so šaržni časi daljši. K pravilniku o delovnih razmerjih v ZPSZ bistvenih pripomb niso imeli. Vodje delovnih skupin so bili informirani o seminarju. Dobili so skripta, vendar menijo, da je prvi del zelo obširen. Na dnevnem redu je bilo še vprašanje discipline ter varnosti pri delu. Zahtevali so, da je treba izravnati tla v livni jami, vzdrževalci pa naj napravijo obešala za verige. Bakelitna zaščitna očala je treba zamenjati z aluminijastimi, ker se bakelitna preveč lomijo. Zaščitna očala morajo dobiti tudi tehtalci tekega grodlja.

16. 4. — VALJARNA BELA — NOČ — OBLIKO VALNICA PROFILOV — Najprej so ugotovili, da

vprašanje higienskih prostorov še ni rešeno. K poročilu sveta delovne enote niso imeli pripomb. V marcu je bila dosežena rekordna proizvodnja hladno oblikovanih profilov ter na liniji rezanja. Člani delovne skupine vprašujejo kako more biti odstotek gibljivega dela za 10 % manjši kot v februarju kljub doseženi rekordni proizvodnji v marcu. Znova so poudarili obvezno uporabo zaščitnih sredstev in bolj dosledno koriščenje delovnega časa. Poučevanju na delovnih mestih pripisujejo velik pomen za zmanjšanje poškodb, kar po drugi strani vpliva na dobre rezultate pri izpolnjevanju planskih nalog.

14. 4. — VALJARNA BELA — LAZAR — POVRŠINSKA OBDELAVA — Seznanjeni so bili s sklepi zadnje seje sveta delovne enote. Zelo koristno je poučevanje na delovnih mestih, saj kljub težkim delovnim pogojem nimajo poškodb. Problem higienskih prostorov še ni rešen. Skrajni čas je, da bo tudi to vprašanje rešeno, saj se delavci ne morejo umivati in sušiti samo z obljubami. Kljub rekordni proizvodnji so osebni dohodki nizki, kar pa delavci niso pričakovali. Zahtevajo uvedbo premij na proizvodnjo kot jih imajo na blumingu in šteklu. Zaradi občutnega pomanjkanja delavcev je treba delati tudi ob prostih sobotah in nedeljah. Skladno s tem zahtevajo stimulacijo za nedeljsko delo. To vprašanje mora biti rešeno do prvega maja, sicer bodo prekinili z daljšim delovnim časom in bodo upoštevali le 42-urni tednik.

14. 4. — VALJARNA BELA — PODLIPNIK — POVRŠINSKA OBDELAVA — Delovna skupina je bila seznanjena z doseženimi rezultati v marcu. Delovni pogoji so izredno slabi, primanjkuje delavcev, v obrat pa prihajajo mladi delavci. Higienški prostori ne ustrezajo, sušilnice za flemarje pa sploh ni. To je tudi vzrok, da delavci odhajajo iz obrata. Dobri rezultati so bili doseženi pri poučevanju delavcev na delovnih mestih. Največji uspeh je v tem, da imajo manj poškodb. Odločno zahtevajo stimulacijo za proste sobote in nedelje ker morajo biti na delovnih mestih. V nasprotnem primeru je treba uveljaviti 42-urni tednik. Premije naj bodo urejene tako kot v ostalih oddelkih. Zanima jih, zakaj so bili procenti tako nizki kljub večji odpravi izdelkov.

14. 4. — VALJARNA BELA — BEG — POVRŠINSKA OBDELAVA — Strinjali so se s sklepi sprejetimi na seji sveta delovne enote. Koristna je metoda poučevanja na delovnem mestu. Delovni pogoji so izredno slabi, to pa še posebej velja tudi za higienske prostore, sušilnice za flemarje. Kljub rekordni proizvodnji v marcu so bili osebni dohodki pod povprečjem Železarne in za okrog 40 N dinarjev nižji, kljub temu, da so imeli deset ur več. Zahtevali so uvedbo premij na proizvodnjo kot jih imajo na blumingu in šteklu. Za delo ob prostih sobotah in nedeljah zahtevajo dodatek, to vprašanje pa je treba urediti do prvega maja.

22. 4. — VALJARNA ŽICE — JUSTIN — K akcijskemu programu valjarne žice niso imeli pripomb. Vprašujejo zakaj so bili osebni dohodki v marcu nižji kot v februarju, čeprav je bila dosežena rekordna proizvodnja in je bilo več delovnih ur ter vse štiri nedelje. Cene in plače so v velikem nesorazmerju. Tudi DS Železarne naj bi razpravljali o tej problematiki. V obratu bi bile potrebne minimalne zračne naprave za vse pulte. Že sedaj je težko, poleti pa bo zaradi velike vročine še težje. Valjavci pri progah zahtevajo zamenjavo čelad z novimi, ki so lažje in bolj zračne kot stare. Malico in čaj je treba v obrat dostavljati tudi ob nedeljah in praznikih. Posode naj bodo opremljene s pipami, ker je uporaba sedaj zelo nehygienična.

17. 4. — VALJARNA ŽICE — GROHAR — Na dnevnem redu je bilo poročilo šefa delovne enote valjarne Bela ter akcijski program valjarne žice. S tem v zvezi so omenjali zastoje, ki so tehnološkega in valjavskega izvora. Valjavci zaposleni na progi 250 Ø so imeli več pripomb na samo stanje proge ker nastopajo vedno večje težave, predvsem

pri dimenzijah in tolerancah, kaže pa se tudi vedno večja iztrošenost naprav.

3. 4. — VALJARNA ŽICE — DOLŽAN — Dalj časa so se zadržali pri zelo visokem procentu valjavniških zastojev. Vodja delovne skupine se je pogovoril z vsakim delavcem posebej, nato pa je povedala svoje mnenje tudi skupina, če delavec ustreza na delovnem mestu, ki ga opravlja. Sodelavca Rebernik in Kunčič želita lažje delo, o čemer pa se bodo še pogovorili z obratovodstvom in ustreznimi službami. Člani delovne skupine so opozorili nekatere sodelavce naj upoštevajo zahteve, ki jih vsebuje popis delovnega mesta, sicer jih bo treba zamenjati.

19. 4. — VALJARNA ŽICE — DOLŽAN — K zelo nazorno podani informaciji glede zastojev in proizvodnje za vse dneve niso imeli pripomb. Valjavci so bili mnenja naj strokovne službe takoj ukrepajo zaradi kritičnega stanja proge 250 Ø in navijalcev žice. Problemi nastajajo tudi zaradi koriščenega letnega dopusta, saj dnini manjka 11 ljudi, ki so v bolniškem staležu. Glede premij za kovarino niso bili enotnega mnenja in se bodo o tem še pogovarjali.

21. 4. — JAVORNIK I — MARKELJ FRANC — LAHKE PROGE — K informaciji obratovodstva in pravilniku o delovnih razmerjih v ZPSZ niso imeli pripomb. Kritično so ocenili vložek, ki ne ustreza, saj je pretežak ali pa prelahk. Zato gre precej dobrega materiala v staro železo. V razpravi je sodeloval tovariš Kisovec in postavil vprašanje nagrajevanja valjavca na predprogi. Sodelavec Obid je predlagal, da bi na valjni žleb od tretjega ogrođa na progi Ø 29—52 montirali še eno valjčnico na prosti tek. S tem bi bilo delo precej olajšano. Ogrevanci peči se pritožujejo zaradi slabega popravila peči.

23. 4. — JAVORNIK I — BENEDIČIČ — ADJUSTAŽA — K zapisniku prejšnjega sestanka in informaciji obratovodstva niso imeli pripomb. Ugotovili so, da so nekateri člani delovne skupine predlog pravilnika o delovnih razmerjih v ZPSZ prebrali, toda k pravilniku bistvenih pripomb niso imeli. Delovna skupina je bila opozorjena na bolj dosledno uporabo zaščitnih sredstev, predvsem čelad, kar je v poletni vročini pri posameznih sodelavcih problematično.

17. 4. — JAVORNIK I — MEŽNARC — LAHKE PROGE — Plan za marec je bil dosežen s 113,8 %, zastoji pa so bili tudi manjši v primerjavi z mesecem februarjem. S tem v zvezi so poudarili, da je bil tudi program dela ugoden. Po drugi strani pa je bila očitna tudi prizadevnost valjavcev in ostalih članov kolektiva. Tudi v prihodnje je potrebna stroga kontrola nad porabo mazuta.

20. 4. — HVŽ — GASPERIN — ŽICARNA — K pravilniku o delovnih razmerjih v ZPSZ niso imeli pripomb. Delavci so bili mnenja naj bi bilo delo v prostih sobotah plačano s 50 % pribitkom. V tem primeru bi se odzvalo veliko delavcev za delo, če bi narekemale potrebe. Vprašanje vode za umivanje še vedno ni urejeno, večkrat se zgodi, da se delavci po končani dnini ne morejo umivati, ker je na razpolago samo vroča voda. Kritično stanje je tudi glede hladilne vode za stroje.

21. 4. — HVŽ — SUŠNIK — ADJUSTAŽA — V zvezi s predlogom pravilnika o delovnih razmerjih je bilo postavljenih nekaj vprašanj, vodja delovne skupine pa je delavcem posredoval ustrezno pojasnilo glede nadurnega dela ob prostih sobotah ali nedeljah, ki se organizira po potrebi ali pa zaradi pomanjkanja delovne sile. Delo je plačano s 50 % pribitkom iz mase OD pred razdelitvijo.

20. 4. — HVŽ — KLINAR — ŽICARNA — S pravilnikom o delovnih razmerjih v ZPSZ so se strinjali, prav tako tudi glede plačila za delo v prostih sobotah. Člani delovne skupine so bili opozorjeni, da je treba disciplino na delovnem mestu izboljšati in tudi bolje koristiti strojne kapacitete. To velja tudi za red in čistočo na delovnem mestu.

5. 4. — HVŽ — GUZELJ — PATENTIRNICA — K osnutku pravilnika o delovnih razmerjih niso imeli pripomb, seznanjeni pa so bili tudi z delom

ob prostih sobotah in načinom nagrajevanja. Znova je bila v ospredju proizvodnja in problemi, ki so vsak dan bolj boleči še posebej sedaj, ko se bliža poletje in bo večja odsotnost z dela.

16.4. — HVŽ — RAVNIK — LUŽILNICA — Vodja delovne skupine je opozoril prisotne na preveliko porabo vrtnega olja in žveplene kisline. Potrebna je večja disciplina in odgovornost posameznikov. Glede osebnih dohodkov niso imeli pripomb, pač pa je bilo več vprašanj, ki so se nanašala na medsebojne odnose. Delovna skupina je imela sestanke po izmenah, prisotnih pa je bilo 14 delavcev.

20.4. — HVŽ — KOBLAR — VOTLIČARNA — Razpravljali so o pravilniku o delovnih razmerjih v ZPSŽ, vendar bistvenih pripomb niso imeli. Delavcem ni bilo jasno, kako se beležijo in plačujejo ure ob prostih sobotah. Dobili so pojasnilo, da so vse ure, ki so zeleno obkrožene plačane iz mase OD pred razdelitvijo. V zadnjem času so imeli večji promet in porabo vlečnih votlic, vendar to ne bi smelo vplivati na njihovo kvaliteto. Poostriiti bo treba kontrolo pri končno obdelanih votlicah.

16.4. — HVŽ — JANŠA — POCINKOVALNICA — Seznanjeni so bili s pravilnikom o delovnih razmerjih v ZPSŽ in so ga sprejeli brez pripomb. Delo v prostih sobotah je plačano s 50 % pribitkom. Tako delo je organizirano, če tako zahteva tehnološki proces ali pa zaradi objektivnih težav v rednih delovnih dneh.

20.4. — HVŽ — PIBER — POCINKOVALNICA — K pravilniku o delovnih razmerjih v ZPSŽ ni bilo pripomb. Ugotovili so, da je treba delo ob prostih sobotah organizirati, če tako zahteva tehnološki proces ali če je bilo zaradi objektivnih težav onemogočeno normalno delo. Delo ob prostih sobotah je plačano s 50 % pribitkom. Tovariš Košir vprašuje kdaj bo na progi III ponovno zaposlenih pet pocinkovalcev.

17.4. — HVŽ — TRAMTE — ŽIČARNA — Vodja delovne skupine je prisotne seznanil z delom ob prostih sobotah in z osnutkom pravilnika o delovnih razmerjih v ZPSŽ. Pripomb niso imeli. Predlagali so, da je treba dvigniti streho nad žičarno zaradi boljšega zračenja v letnih mesecih.

14.4. — HVŽ — POKLUKAR — ŽIČARNA — Člani delovne skupine so dobili pojasnilo glede plačevanja opravljenega dela ob prostih sobotah. K pravilniku o delovnih razmerjih v ZPSŽ bistvenih pripomb niso imeli, pač pa so kritično obravnavali disciplino in odnos do strojnih naprav. Večkrat so upravičene pripombe glede neustreznega luženja patentirane žice in zaradi pomanjkanja hladilne vode.

(Zaradi omejenega prostora in številnih sestankov delovnih skupin, vseh sestankov v tej številki nismo mogli objaviti.)

2. seja predsedstva TO OO sindikata Železarne

Predsedstvo TO OO sindikata Železarne je imelo v petek, 30. aprila, drugo redno sejo. Najprej so poslušali poročilo Mirka Zupana, ki je posredoval pregled doseženih rezultatov in uspehov v Železarni v letu 1971. Na seji so pozitivno ocenili dosežene uspehe, ki so rezultat dobrega dela, vodenja in tudi večjih prodajnih cen. Poudarili so, da bi morali biti pri trošenju nekaterih osnovnih surovin, ki jih potrebujemo v proizvodnem procesu, še bolj varčni. Tako bi lahko marsikaj prihranili in vzporedno s tem zmanjšali proizvodne stroške.

Razprava je tekla tudi o pripravah na volitve novih samoupravnih organov, ki bodo v petek, 14. maja. V nekaterih obratih so že imeli kandidacijske zbornice na katerih so obravnavali proizvodno problematiko tovarne in predlagali kandidate za delavski svet Železarne in ustrezno število kandidatov za svet delovne enote.

Po drugem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije v Sarajevu, bodo organizirali skupno sejo s člani sekretariata tovarniške konference ZKS Železarne. Na dnevnem redu bo problematika nagrajevanja.

Predsedstvo je na seji obravnavalo tudi pritožbe nekaterih naših sodelavcev, ki imajo že od lanskega decembra odločbe za stanovanja. Žal se še do danes niso mogli vseliti v dodeljena stanovanja ker sedanji nosilci stanovanjske pravice stanovanj ne izpraznijo kljub sprejeti obveznosti pri odobritvi posojil in raje plačujejo minimalne penale. Člani predsedstva so bili mnenja, da bo moral DS Železarne na eni prihodnjih sej o tem vprašanju razpravljati, zavzeti stališča ter se odločiti za ustrezne ukrepe.

Pozdravi in čestitke z Golnika

Pred praznikom dela sta predsednik komisije za socialna vprašanja pri TO OO sindikata Železarne in predsednik odbora za življenjske pogoje pri DS Železarne, obiskala naše sodelavce, ki se zdravijo v bolnici na Golniku. Težkim bolnikom sta čestitke z darilom v denarju za praznik izročila kar ob postelji, ostali pa so se zbrali skupaj na krajši razgovor.

Pri razgovoru so sodelovali še socialna delavka bolnice, ki je pokazala mnogo prisrčnosti in toplote za naše paciente kot tudi za nas, in odlični zdravnik. Po tem krajšem razgovoru so naši sodelavci izrazili željo, da njihovo hvaležnost za obisk s pozdravi in najboljimi željami prek »Železarja« sporočimo vsem članom kolektiva, sindikalni organizaciji, samoupravnim organom in vsem bralcem Železarja.

Ta obisk in razgovor je ponovno pokazal, kako prijetni so taki obiski v tej bolnici,

saj so poleg naših sodelavcev tudi vsi, ki v bolnici skrbijo zanje, izrazili zahvalo in pohvalo za to pozornost sindikalni organizaciji in kolektivu Železarne. Hkrati pa smo iz razgovora ugotovili, kako zelo se zanimajo tudi v tem zdravstvenem kolektivu za gospodarsko stanje v našem podjetju. Zastavljena vprašanja so bila namreč tako zahtevna, da bi jih pri nas v tovarni lahko pričakovali samo od zelo informiranih članov kolektiva.

Potresi in podzemeljske jedrske eksplozije (3)

Meritve s posebnimi deformacijskimi seizmografi kažejo, da se zemljina skorja vedno nagiblje. Nekateri njeni deli kažejo težnjo nagibanja v eno smer, drugi v drugo. Posamezni bloki, na katere je razdeljena vsa zemljina skorja, kažejo tendenco dviganja ali spuščanja. Stična področja tega gibanja — so zelo verjetne potresne cone.

Zanimiva je teorija, ki sta jo pred leti objavila sovjetska fizika dr. prof. PETER KAPICA in dr. VLADIMIR KALAŠNIKOV. Po tej teoriji spremene kamenine, v katerih je skoraj vedno močno razpršena feromagnetna snov — svojo magnetizacijo, če jih podvržemo ogromnim pritiskom. V hipocentrijski coni, torej tam v globini, kjer potres nastaja, se pred sprostitvijo napetosti kopičijo velikanske množine elastične energije. Spremembo magnetizacije naj bi seizmologi merili v sami potresni coni.

Prva napoved potresa mora dati odgovore na vprašanja — kdaj, kje in kako bo nastal potres, kakšna bo njegova energija in kakšne posledice moramo pričakovati. Pri tem gre za niz zelo zamotanih vprašanj, ki se med seboj prepletajo. Vsekakor mnogokje ni storjeno praktično še ničesar in številne potresne države, kjer so vprašanja potresne varnosti akutni, med njimi tudi naša, niso storile dovolj, da bi podprle prizadevanja seizmoloških postaj za boljšo opremo in strokovne kadre.

Kot kaže trenutno stanje, nam danes ostaja le še pasivna borba proti potresom. Potresno varna gradnja je draga in vprašljiva, če ni strogega nadzorstva nad njenim izvajanjem, nadzorstva nad kvaliteto vgrajenega materiala in načinom konstruiranja. Svetovna organizacija UNESCO je v letu 1970 ponovno dala priporočila, ki naj bi jih sprejele in po možnosti tudi izvajale vse članice Združenih narodov. Podprla je prizadevanja za zvišanjem nivoja raziskav na področju seizmologije. Samo ZDA so porabile za reševanje problematike prognoziranja potresov nad 150.000.000 dolarjev, prav tako tudi SZ nad 200.000.000 rubljev. Vendar zaenkrat — to še ni dovolj. Pojavlja se vprašanje, če kaže ob teh impozantnih številkah vreči puško v koruzo?

Kot vemo, je penicilin odkril Sir ALEXANDER FLEMING za raziskovalca v prav malo ugodnih pogojih. Mogoče bo tudi povzročitelj raka odkril raziskovalec, ki je daleč od favoriziranih raziskovalnih središč! Zakaj ne bi bilo tako tudi pri raziskovanju napovedi potresov?

Slavko Tarman

(1) O vodikovi bombi

Bomba z nuklearnim razbijanjem (bomba A) je definirana s kritično maso nuklearnega eksploziva, n. pr. za uran 235 od 10 do 20 kilogramov. Zaradi tega mora imeti bomba potrebno velikost. Verižna reakcija razbijanja ni mogoča v masi urana, ki je manjša od kritične, ker ni trenutnega eksplozivnega sproženja energije. Znano je, da se pri eksploziji samo nekaj odstotkov nuklearnega eksploziva spremeni v energijo, ves ostali uran, oziroma plutoni se razpršijo v atmosfero kot neizkoriščen nuklearni eksploziv. Vse to je seveda odvisno od oblike reakcije razbijanja jeder.

Pri termonuklearnih reakcijah, do katerih pride pri eksploziji vodikove bombe, teh omejitev ni. Vsaka količina jedrskega eksploziva lahko eksplodira, iz reakcije nastala energija pa je skoraj vsa izkoriščena. Nujno je le ustvariti pogoje za doseg te reakcije, se pravi »prižgati« vodikovo bombo. Kolikor je znano, je atomska bomba sredstvo, ki v delcu sekunde razvije temperaturo 20 milijonov stopinj. Ta je torej sestavni del vodikove bombe, iz česar se vidi, da je vodikova bomba znatno bolj zapletena od atomske, mnogo dražja in ima seveda sorazmerno mnogo večjo rušilno moč.

Za vodikovo bombo je treba zagotoviti proizvodnjo deuterija in tritija, za litijevo bombo pa še proizvodnjo litija. Teh sestavin so potrebne večje količine. Če se uporabi atomska bomba kot vžigalnik vodikove — doslej še ni znano nobeno drugo sredstvo, ki bi zmoglo v nekaj milijoninkah sekunde milijon stopinj Celzija — je potrebna proizvodnja urana 235, plutonija 233. Proizvodnja teh sestavnih delov atomskega orožja ni mogoča brez velikega industrijskega potenciala, se pravi, brez velikih rezerv običajnih energetskih virov, brez dobro pripravljenih tehnološko-metalurških postopkov, brez nuklearnih reaktorjev za proizvodnjo tritija, plutonija ali urana 233.

(nadaljevanje in konec)

V isti noči, ko so Nemci prodrli preko Rožice proti Hrušici, je jugoslovanska graničarska enota (400 mož) organizirala ofenzivni sunek proti Cerknemu. Italijani so se v neredu razbežali, jugoslovanski graničarji pa so preko Škofje Loke prodrli v Cerkno, kjer je en oddelek začel takoj s čiščenjem minskih polj, drugi pa je prodril z enim krakom do Novakov, z drugim pa do Zakriža. To edino ofenzivno dejanje kraljeve jugoslovanske vojske na Gorenjskem je ljudstvo onkraj meje na področju, ki so ga graničarji zavzeli, toplo pozdravilo. Ofenziva pa se ni nadaljevala, marveč so se morali graničarji na ukaz nadrejenega štaba po tem prodoru umakniti na izhodni položaj. Dne 9. aprila 1941 je italijanski bataljon Val Toce po zavzetju Gozda-Martuljka naletel na organiziran jugoslovanski odpor. Boji so trajali vse dopoldne, prišlo je celo do jurišnih spopadov in do medsebojnega obmetavanja z ročnimi bombami. Italijanski komandant bataljona pa se je verjetno hotel izkazati pred italijanskim kraljem Viktorjem Emanuelom, ki je ta dan prišel na »fronto« v Kranjsko goro navduševat svoje vojake. Ob

Miha Klinar

Hitlerjev napad na Jugoslavijo

tem dogodku so italijanski poveljniki nagnali svoje vojake preko Mojstrovke v dolino Pišence, čeprav v njej ni bilo niti enega jugoslovanskega vojaka.

Dne 10. aprila 1941 se je začel razkroj jugoslovanske vojske na Gorenjskem. Vojaštvo je zapustilo podkorensko dolino, potem ko je že 8. aprila miniralo karavanški predor, 10. aprila pa železniški most in cestne mostove v Mostah pri Žirovnici. Vojska ni zasedla utrjenega pasu, ki se je začel v Žirovnici, marveč se je kdo ve na čigav ukaz razkropila. Razstrelitev železniškega predora v Globokem pri Radovljici in cestnega mostu čez Savo v Kranju je bilo edino, kar je še storila.

Kljub umiku in razsulu jugoslovanske vojske na Gorenjskem pa si Italijani še vedno niso upali naprej. Ro-

bottija je skrbela »Rupnikova linija«, predvsem utrdbe v škofjeloških ravninah. »Rupnikova linija« pa je bila popolnoma nenevarna. Ko so Italijani zvedeli za to »utrdbo« je štab II. armade 10. aprila izdal posebno povelje za ofenzivo, ki naj bi se začela 11. aprila 1941 opoldne.

V skladu s to »ofenzivo«, ki ni nikjer naletela na najmanjši odpor se je grupa generala de Laurentija premaknila 11. aprila 1941 preko Mojstrane proti Jesenicam in Kranju. Z njo se je združila komanda III. grupe alpincev z bataljonom Val Cenischia in s 76. planinsko baterijo. Oddelki italijanskih graničarjev so se preko Možica premaknili na Bohinjsko Bistrico, bataljon Val Pelice in grupa Val Adige pa je po obeh sorških dolinah začela prodirati proti Škofji Loki. Dne 11. aprila okrog treh po-

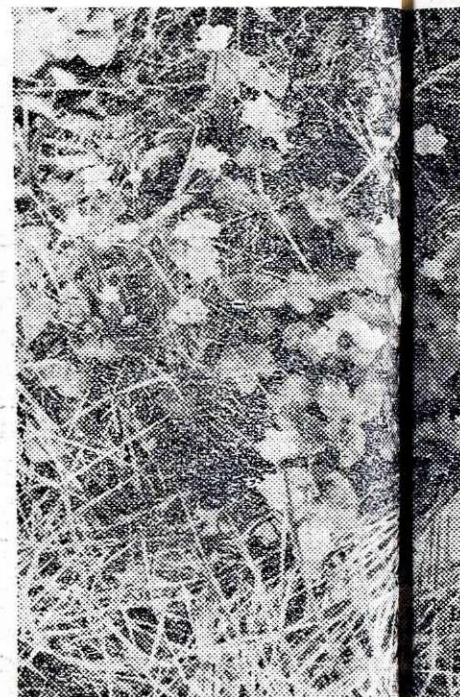
poldne so italijanske enote na čelu s četo nemških planincev prikorakale na Jesenice in nadaljevale svoj pohod proti Žirovnici.

Dne 12. aprila 1941 so Italijani zasedli Selca in Radovljico, 13. aprila so »zavzeli« Šenčur, dne 14. aprila 1941 pa Škofjo Loko. Na ta dan je bila italijanska okupacija Gorenjske končana.

V dneh italijanskega zasedanja Gorenjske se je pokazala kapitulantska in izdajalska vloga vladajoče buržoazije, ki je sledila izdajalskim navodilom Natlačenovega Narodnega sveta v Ljubljani. Ta Narodni svet je že 10. aprila 1941 izdal proglas kapitulantske vsebine. Po Natlačenovem predlogu naj bi Narodni svet po vzgledu pravkar proglašene Paveličeve Neodvisne države Hrvatske prevzel vrhovno oblast na ozemlju Slo-

venije. Generaloma Panduroviću in Lavadinoviću so člani tega sveta poslali poziv, naj se s svojima enotama podredita zahtevam Narodnega sveta in zahtevali, naj se sklone premirje z nemško vojsko. Generala sta ta poziv odbila, vendar nista ukrenila ničesar proti izdajalcem Natlačenovega kova. Kapitulantsko in izdajalsko početje buržoazije pa se je pokazalo tudi na Gorenjskem. Medtem ko so se delavci pod vplivom komunistov še vedno javljali prostovoljno v vojsko in bili pripravljeni, da se borijo proti fašističnim napadalcem, je buržoazija hlapčevsko segala okupatorjem v roko in jim ponujala svoje usluge. Tako je občinski odbor na Jesenicah ponižno pozdravil Italijane ob njihovem prihodu na Jesenice in jim izročil v priznanje njihove oblasti občinske ključke. Prav tako so Ita-

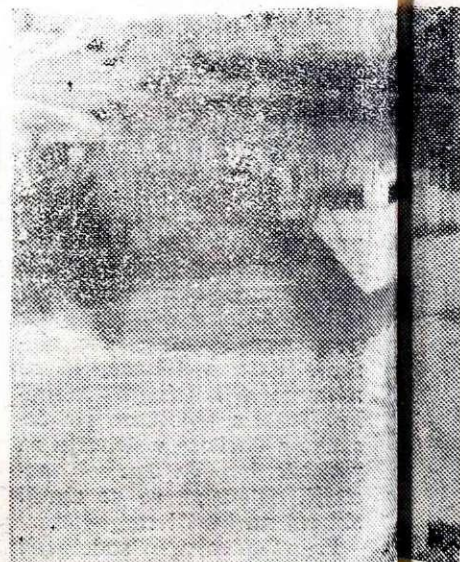
li sprejeli iz predmeta D. apr. 1941. N. da n. uresn. s. Pa. T. tist. n. l. v. S. i. sc. g. usod. o. poč. s. je c. slo. d. je v. p. napov. je teh d. n. s. i. m. p. m. s. t. m. i. d. j. e. n. p. e. v. a. l. k. s. t. u. p. a. c. i. j. e. d. o. v. i. n. i.

Pomladanska idila

levi pa tablo z Deklaracijo neodvisnosti:

»Dajte mi svoje utrjene, uboge, svoje vrveče množice, hrepeneče po svobodi, izvržene odpadke vaše rodovitne obale! Pošljite te brezdomce, utrjene od viharjev, meni. Jaz dvigam svojo luč nad zlatimi vrati!«

Optimist ob Bohinjskem jezeru

16

Kamenčki
iz
mozaika

Lučka Rozman

Z
D
A

Tako je bilo vse do prihoda Evropejcev, ko se je začel umik proti zahodu. Število bizonov je z osemdeset milijonov padlo na nič. Ljudem, ki niso poznali lastništva so odvzeli zemljo. Povezave plemen in upori jih niso mogli rešiti žalostne usode: danes živijo stisnjeni v rezervate in ostajajo kljub filmom in knjigam najmanj in najbolj napačno razumljen narod.

SPODNJI MANHATTAN

Iztekale so se zadnje urice našega potepanja po New

Yorku in vedno bliže je bil čas vrnitve domov. Da bi uresničili svoj načrt do konca, smo morali zadnje dni s hitro, a polno in umazano podzemsko železnico na skrajni konec Manhattana, kjer je največje poslovno središče na svetu. Ulice so polne resnih, zamišljenih gospodov s poslovnimi aktovkami v rokah in redkokatera zgradba v tem delu mesta ni banka, borza ali uprava kakšnega velikega podjetja. Tod so tudi newyorška mestna hiša, ki zaradi svoje arhi-

tekture spada med najlepše ameriške zgradbe, svetovni trgovski center, ki ga še gradijo, federalna banka za rezerve ali banka bank, kot ji tudi pravijo, v kateri tuje države deponirajo svoje zlato, ter ameriška borza vrednostnih papirjev, ki smo si jo ogledali tudi znotraj.

Za obiskovalce je na razpolago poseben zasteklen balkon, od koder je pogled na vrveče ljudi spodaj zelo zanimiv. Prostor je velik za približno dve tretjini nogometnega igrišča. Na njem je postavljenih dvaindvajset polkrožnih oddelkov — trading posts, v vsakem je petinšedeset podjetij na določenem mestu. V boksu št. 8 so na primer: American Airlines, Boeing Co., Lanvin itd. Naročila za nakup oziroma prodajo obveznic prihajajo semkaj z brzojavkami, ki jih pošiljajo uslužbenci borze — brokerji iz vseh delov države in celo iz tujine. Na razpolago so vrednostni papirji čez 1300 različnih dejavnosti. V tej borzi se srečujeta ponudba in povpraševanje po denarju, ki oblikujeta ceno vrednostnih papirjev. Če želi veliko ljudi kupiti delnice ene družbe, jim cena raste in obratno. Poročila o transakcijah sestavljajo elektronski računalniki v par sekundah. Kažejo se na posebnih zaslonih — tickerjih, na katerih je viden »utrip trga«. Od minute do minute ticker pripoveduje o cenah, po katerih se trenutno kupujejo ali prodajajo delnice glavnih ame-

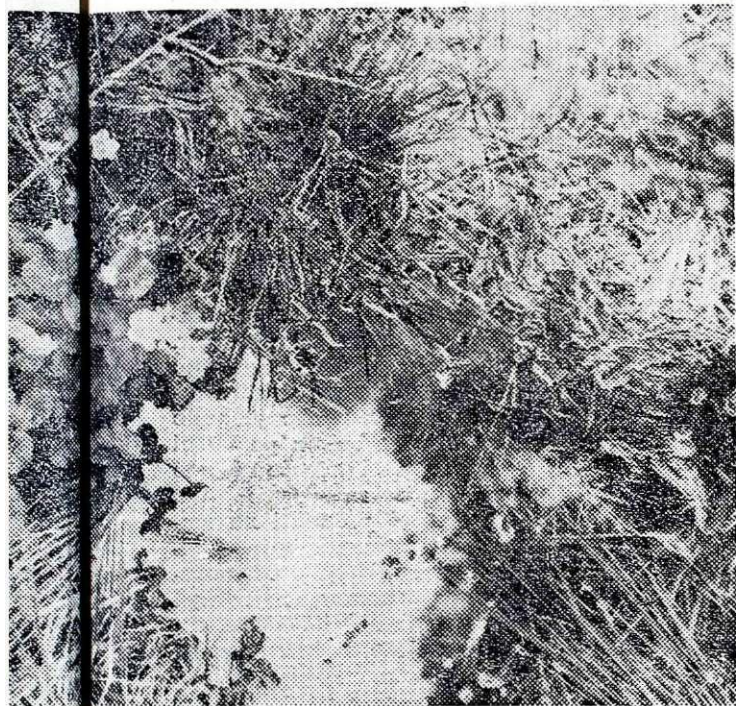
riških družb. V tej borzi, ki je bila ustanovljena leta 1792, pomaga ljudem pri finančnih transakcijah 3800 uslužbencev. Za nas Jugoslovane, ki ne poznamo takega načina trgovine, je bil ogled svetovnega trga vrednostnih papirjev zelo poučen.

Potem smo odšli mimo Fraunceseve taverne, nekoč enega glavnih lokalov v mestu, v katerem je imel govor svojim oficirjem tudi Georg Washington, do Battery parka na skrajnem koncu Manhattana. Leži tik ob morju in je poln spomenikov. Med njimi je tudi najbolj znana ruševina New Yorka — grad Clinton, ki je služil že kot trdnjava, stadion, migrantska postaja in akvarij. V parku je tudi spomenik Giovanni da Verrazzanu, ki je odkril newyorško pristanišče, Emmi Lazarusu, ki je spesnil pesnitev o kipu Svobode, vsem izginulem v morju med drugo svetovno vojno ter Petru Minuitu, ki je tu kupil Manhattan od Algonquin Indijancev.

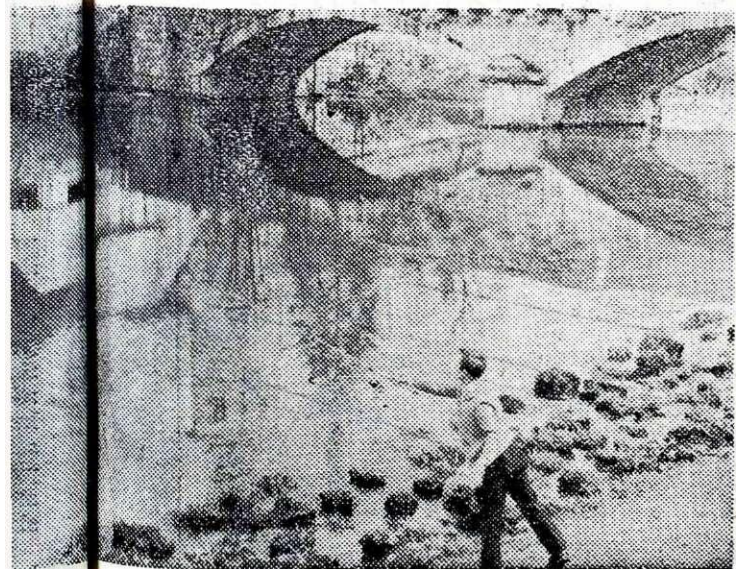
S pomola ob bregu nas je ladjica prepeljala na enega najmanjših, a tudi najznamenitejših na svetu — na otok Svobode v newyorškem pristanišču. Na njem stoji svetovno znana umetnina Fredericka Bartholdija, ki ga je leta 1886 darovala Francija Združenim državam Amerike v spomin na njuno zvezo med ameriško revolucijo. Kip predstavlja žensko, ki se osvobaja svojih vezi, drži v desni roki gorečo baklo, v

Iz sprejeli mestne ključke iz predsednika Narodne gata Natlačena in ljubljana župana Adlešiča. Dne 4. aprila se je Natlačen ženoval Italijanom v službenem pa iskal stika z Nemci, da bi ob njihovi pomoči uresničil svoj fašistični svet Paveličevem vzgledu. Tudi tistem času ne Nemci ne Italijani niso potrebovali slovenskega »poglavnika«; Slovenci so že pred napadom na glaslovljavo namenili druga usodo.

Ob početje slovenske gospe je ogorčilo skoro vse slovensko prebivalstvo. Zgodilo je vse, kar je že vnapreprovedovala KP. Zato je teh dneh KP pridobila nespimpatije med najširšim slovenskega narodnjem tedanji nastop je prival k temu, da je v časopisupacije uresničila svojedovinsko poslanstvo.

je visok 50 m, izdelan iz kovane bakrene plošče, stoji na 47 m visokem gremu podstavku in tehta 22 t. V spodnjih prostorih je zjez s podatki in slikami številnih priseljencev, ki je ta kip pozdravljal v teklih desetletjih. V zgornjem delu pa so polžaste stene, ki vodijo do majh-

zeru

VIRI:

V. kongres KPJ, str. 56.
II. kongres KPS, str. 58—60.
Dr. Metod Mikuž: Italijanska zasedba Slovenije, Borec 1950, šte. 1, str. 5—7.
Martin Prešeren, Franc Konobelj, Ivan Vovk: Podatki o nemškem napadu na kurirski avto in o smrti Vrhunca.
Miha Klinar: Utrinki iz zgodovine jeseniškega delavstva, Železar 1959, šte. 11—12, str. 248.
Miha Klinar: Pred petnajstimi leti, Železar 1956, šte. 7, str. 172—174.
Koledar najvažnejših dogodkov ob 40-letnici KPJ na Gorenjskem.
Partizanski koledar, Borec 1954.
Škofjeloški zbornik 1954.
Koledar dogodkov 1917 do 1945, CK KPS.
Zbornik dokumentov NOB, VI. knjiga: Borbe v Sloveniji.

Valentin Cundrič:

POETICNA IZTOČNICA

I. Preliv v XX. stoletje

(4)

V obeh tekstih gre za nekaj, kar je izven naših moči, izven naše dojemljivosti. To skrivnost slutita seveda samo pesnika in jo nam sporočata. Gre tako rekoč za zaroto proti svetu. Seveda moramo skrivnost, ki je ne poznamo, malikovati, moramo se ji udinjati, da se ji ne zamerimo. Življenjska realnost bo seveda pri obeh pesnikih to pričakovanje stornirala, napravila ga bo za nesmisel. Skozi življenje se prebijamo, nikoli nismo na koncu, se pravi, nikoli se ne moremo oklicati za zmagovalce, pa naj gre za bitke na družbenem, pri Albrehtu, oziroma na psihičnem področju, pri Krambergerju. Oba pesnika draži misel na popolnost, obema bi se radi pridružili, oziroma se pridružujemo, saj smo sami priča družbenemu spreminjanju in tudi sami čutimo najraznovrstnejše učinke psihe.

S. Gregorčič je v Sveti odkletvi bajal svet, ki je spremenjen v biblični raj. Gradnik je svet videl v črno-beli tehniki (Belo in črno). Gregor Strniša pravi v pesmi Umetnik: Mož strmi v mizo in iz nje / kakor drevo mu raste svet. / V vejah drevesa visi meč, / v njegovem vrhu mesec rdeč. Vsekakor je to dobra slika našega Vodnika — Prešernovega profila: malo meča, malo blede lune.

APPETITUS PO ČLOVEKU

Jaz in ti: dva tujca oba ...
Pa se prelije v srce iz srca:
ali-sva eno — ali-sva dva?
Mi vsi smo eno: harmonija.
(Alkimija, Albreht)

Zvito in vztrajno je silil v naša srca, ker je bilo pač njegovo zanič, in konec koncev smo vsi razumeli njegovo zamisel: preprosto — živeti v nas.
(Marche funèbre, Kramberger)

Albrehtova pesem je utvara, od vrha do zelenečih tal, Kramberger jo lepo izziva in presega, popravlja. Življenje ne ureja alkimija, ne harmonija, ljudje čutijo še premočan appetitus po človeku. Izenačenje še ni enakost. Če smo telesno in duhovno polasčeni, prepleškani, smo izvržek zgodovine in tudi nature.

Kako pa se bori O. Župančič? Podoba: Glej: ali ni človek kakor drevo, / ki bi raslo iz svojega semena, / iz svoje srede na štiri strani ... / pa ga bije vihar / in mu veje kodrá in krivenči, / da izgreši svoje štiri smeri / in ne more do svoje podobe? ... Kocbek doživi drugačno igro življenja, pesem Igra: Skrbasto posodo držim v rokah / in gledam predse in gledam nazaj / in se ne morem nagledati podob, / procesija prikazni, romanje duhov, / migljanje resnic, razodevanje usod. / Nekdo nas je spremenil in določil, / kakor da bi premešal karte, / poredno, izzivalno in neunansko. / Potem pa se ozrem še po sebi / in se zagugam od sanjske teže, / vsi so v meni kakor v mladi materi.

V. Taufer v tekstu V odprtem krogu sporoči tole: ... stopi v temo / za svojo senco pred tabo / — približno tvoje rasti — ubira stopinje.

TVEGANA IDENTIFIKACIJA

Spominu Ivana Cankarja
Požegnana Tvoja ljubezen med nami,
in trikrat požegnano tvoje delo med nami,
naš brat!
(Srečanja, Albreht)

Ne, ne, ne! Kam siliš mednje, tepec?
Do konca! Zakaj se ne greš do konca?
(Tvegana igra, Kramberger)

Kako suveren je Albreht in kako si želi med ljudi Kramberger! Albreht se spet zagrinja v tuj plašč, Kramberger pa hoče biti šam solum in to

do konca, čeprav tvega s tem komunikacijo z družbo. Pri obeh pesmih gre za standardno konstituantno poezije: solum; izbranec, osveščenec — množica mož, neznatni, temni možje.

Gradnik čuti sebe v rodovih drugače, naravnije: Čutim očetov predrage darove / ... Čutim, da ves sem povezan kot vozli so mreže, / da sem sredina in novih zametkov začetek, / da sem prejel in da moram oddati imetek ...

Božo Vodusek pa v Rojstvu Adamovem pravi: Ob žarečem sončnem vzhodu / se je tresel v žgočem mrazu, / polslep od teme na obrazu, / prvi v robinzonskem rodu. / ... Ni bilo v praznoti imena / zvezde, sonce, divja bitja / niso vračale mu vpitja, / dan je zanj bil noč ledena. V Tauferjevem Orfeju gre za novo tvegano igro: njegovo srce je ujeda / izključe mu oči v lobanjo seda / v zatohli suši grebe s krempeljci za vlago.

JUTRI

Mi nismo od tod. Mi smo rušitelji vsega, kar je: kar uklepa srce, duha in telo ... Zato smo svaritelji. Mi smo graditelji Bodočnosti.

(Bojni ritmi, Albreht)

Jutri. Zaspi in ne razmišljaj. Jutri.
(Večerna molitev I, Kramberger)

Pri obeh pesnikih je jutri zelo važen. Pri obeh je tudi važen spopad z obstoječim redom oz. ljudmi. Albreht stoji na širših pozicijah, skril se je celo v pluralizem, da bi bil glasnejši, pogumnejši. Za tako izpoved je bilo v njegovem času treba poguma. Čeprav pesem estetsko peša, nas njen volumen vsrka, saj je postal zgodovina, čeprav pesnik, razumljivo, ne nudi oprijemališča za stvarjenje.

Župančič pravi takole: Bodočnost je vera! / Kdor zanjo umira, / se vzdigne v življenje, / ko pade v smrt. (Napis na nagrobniku narodnih herojev). Bor pa v pesmi Gazimo gazimo prihodnost drugače sluti: Gazimo gazimo. Tamkaj pred nami / v metež zaviti in v somračje gor / opleta, pretika se med vejami / na dolgih, majavih nogah — Upor.

Za sodobnega pesnika D. Zajca je prihodnost On, ki vzbuja strah, ki ubija. Človeku pesem naroča: Beži, ubogi, / preganjani človek. (Beži, človek)

NARAVNO PRAVO

Mi smo planili iz srca zemljé,
nas so izbruhnile črne gore,
nas so rodila siva morja,
nas so rodila brezkraina obzorja,
nas — deco bodočnosti.

(Bojni ritmi III, Albreht)

Četudi sami, sami za vselej,
četudi na slepo in brez razloga,
četudi obsojeni, klavni —
preživeti

preživeti
preživeti!

(Legenda, Kramberger)

Albrehtovemu »mi« se zoperstavi datiranje v zgodovini in naravi, pa nič več. Pri obeh pesnikih je poudarjena golota in kult sonca. Obe pesmi sta po svoje pretresljivi in pogumni, v Krambergerjevi je kompenzirana Albrehtova sla po harmoniji, enakosti, čeprav je enakost groteskna, hipertrofirana, harmonija pa polna enega krika — preživeti. V obeh pesmih se nekaj dogaja z množico, v eni se množica bori za socialno enakost, socialno pravičnost, za prostor pod soncem, v drugi se pa množica bori za fizični obstoj, za sam začetek, za samo istočnico na zemlji. Obe pesmi sta storno obstoječega razlaganja bivanja, vsaka v svojem času, prvi je odtis pesnikovega poguma politične narave druga pa je legitimacija estetske idejne, filozofske narave. Pesem Legendo smatramo poleg Sonetov nesreče za eno od najlepših slovenskih lirčnih struktur.

Gregorčič pa je napisal: Nek dan se vse obraja: / palača pade — vstane bajta! — (Delavcem). Boru se ljudje pokažejo kot slugi, ki vikajo sami sebe, skrivajo grozodejstva pod ogrinjali revnih duš, dokler se človek sam sebi ne zastudi. (Vse življenje). Še grozejša je Strniševa vizija: Nikjer ljudi. Ptice so odletele. / Samo stvari zro s temnimi očmi, / kakor pod krempelj orlov krvavi / od ran kakor oblak prostrani mesec. / In med stvarmi kakor da vstajajo iz njih, / beže volkovi — kot na valu pena, / kot nizka in plahutajoča senca / velike ptice, ki v temo leti. (Volkovi)

Delo, počitek in rekreacija

Delo je zavestna in organizirana aktivnost človeka. Pri tej aktivnosti pride vedno do pojava, ki mu pravimo utrujenost.

Znanost in praksa sta pokazala, da se utrujenost ne more in ne sme premagovati s skodelico kave, cigareto, šilcem žganja ali s poživilno tableto. Utrujenost se da premagovati le z originalnim, vnaprej pripravljenim odmorom — počitkom.

Po obliki in namenu ločimo pasivni in aktivni počitek. Oba sta nenadomestljiva in nezamenljiva. Pasivni počitek je spanje in ležanje. Nekateri mislijo, da je najboljši počitek vedno ležanje. Aktivni počitek v obliki sprehoda, igre, izleta, športa in dopustniške aktivnosti, zaleže neprimerno več, kot pasivni oddih. Aktivnost obnovi in vrne človeku porabljene sile in ustvari ugodne pogoje za nadaljevanje dela. V modernem času začneja primanjkovati telesnega dela, grozi nevarnost propadanja organizma in je zato potrebno poseči po aktivnosti, ki ji pravimo rekreacija.

Pri raziskovanju pojava utrujenosti in naveličanosti pri industrijskem načinu dela strokovnjaki iščejo načine in oblike za doseganje boljših rezultatov dela ob manjši utrujenosti. Dokazano je, da si pri tem delavcu lahko veliko pomaga že z boljšo organizacijo dela, boljšo prehrano in pijačo, z zdravim načinom življenja pred, med in po delu. Posebej se pomaga veliko z navajanjem delavcev na rekreacijo. Vzgojne osnove o rekreaciji bi morala podati človeku družina in šola, ker pa to večkrat ni pravočasno storjeno, pa mora na področje vzgoje o rekreaciji aktivno in strokovno poseči tudi vodstvo delovne organizacije.

V nekaterih deželah so napravili še večji korak naprej. Mlad delavec se mora že ob podpisu delovne pogodbe obvezati, da se bo redno in aktivno bavil z nekim športom. Oddelkovodje diskretno, a vendar aktivno in stalno nadzirajo rekreacijo in koriščenje dopusta svojih delavcev, o tem poročajo kadrovske in varnostne službe; sami pa dajejo zgled in celo nasvete. Strokovne službe (socialni delavec, psiholog, zdravnik, varnostni tehnik) spremljajo in proučujejo odnos med boleznimi in poškodbami ter delovnim uspehom delavcev pri delavcih, ki negujejo telesno kulturo in pri tistih, ki za njo nočejo najti posluha in časa. Pravimo, da so v takih deželah in takih delovnih organizacijah dojel pravilo, da je samo zdrav, primerno močan, okreten in vzdržljiv delavec z dobro duševno in telesno kondicijo sposoben za doseganje dobrih delovnih rezultatov skozi ves delovni staž.

Pri rekreaciji veljajo nekatera strokovna pravila. Počitek je že, če menjamo okolje. Potrebno je čimveč rekreacije na svežem zraku. Rekreacija je vedno aktivna, to je povezana z gibanjem. Rekreacija mora biti vedno spontana in prostovoljna, pa tudi v začetku postopna. Rekreacija je obvezna za vse. Ni pa vse za vsakogar, pri čemer upoštevamo delo, delovno okolje, starost, spol, zdravstveno stanje, letni čas, materialne možnosti, standard itd.

Ker se bližamo času letnih dopustov je važno vedeti, da istega moramo izkoristiti tudi po principu aktivnega počitka in rekreacije. Žal je še mnogo takih delavcev, ki letni dopust sploh ne izkoriščajo za počitek ali pa ga nepravilno izkoristijo. Precej je še takih, ki dopust preživljajo v brezdelju ob boljši hrani in obilni pijači. Na srečo je stalno več delavcev, ki na dopust vzamejo pribor za rekreacijo in se na dopustu aktivno bavijo s športno rekreacijo, tako si naberejo novih moči in se vračajo z dopusta spočiti, prenovljeni in z novimi močmi za delo in življenje. Tudi vodstva počitniških domov morajo poznati pomen rekreacije in morajo nuditi delavcem, poleg cenenege stanovanja in hrane, tudi možnosti in pribor za rekreacijo.

Rekreacija mora postati aktivna in resnično last vseh, posebno delavcev, ker je neprecenljiva investicija za boljše delovne uspehe, boljše počutje, zdravje in daljšo življenje.

Dr. Mario Kocijančič

Preventivni ukrepi in napotki bolnikom s krčnimi žilami

Pisali smo že o nastanku in zdravljenju krčnih žil ali strokovno varic. Povedali smo, da je nastanek krčnih žil dedno pogojen in ne glede na te osebne lastnosti slehernega posameznega človeka imajo pri nastajanju krčnih žil svojo vlogo vse tiste okoliščine, zaradi katerih pride do zastoja krvnega obtoka v golenih dovodnicah. Kot smo povedali, mednje sodijo: stoječi poklic, splošna telesna lenobnost, zastoj krvi v trebušni votlini zaradi dolgotrajne zapeke, nosečnosti, zadržane podveze idr.

Potemtakem vsak član delovnega kolektiva, čigar narava poklica zahteva daljšo stoji, ima možnosti in je potencialni kandidat, da zbolí zaradi motenj krvnega obtoka v spodnjih okončinah. Zato je potrebno misliti na to možnost in ukrepati čimprej, posebno pri tistih osebah, ki dalj časa stojijo in tudi pri tistih, katerih starši bolujejo za krčnimi žilami, ker so te skupine najbolj ogrožene. Torej bistveno je misliti na to bolezen takoj, ko se pojavijo znaki napetosti, stiskanja, teže, krčev in bolečin v mečah, čeprav ni nobenih vidnih znakov.

Preventivni ukrepi proti nastajanju in razvijanju krčnih žil bi bili naslednji:

a) zdrav način življenja ob zadostnem telesnem gibanju, gojenje športov, pravilno razporejeni in dobro izkoriščeni počitki, posebno v poklicih, ki terjajo daljšo stoji.

b) V nosečnosti so mehnični in hormonski vplivi pomembni vzrok za nastajanje krčnih žil, obremenitev spodnjih okončin je večja kot sicer, zato so možnosti za razvoj krčnih žil večje. Vsaka nosečnost pomeni novo nevarnost od krčnih žil. Zato je ravno v nosečnosti nujno potreben zdrav način življenja, pravilna prehrana in zadostno telesno gibanje.

c) Pri vseh poklicih, ki terjajo daljšo stoji, posebej če gre za ženske, je potrebno, da se delajo razbremenilne vaje (hoja po prstih v odmorih, doma pa t.i. »vožnja s kolesom«). Na delovnem mestu pa je nujno potrebno nositi čevlje s srednje visoko peto.

d) V primerih, kjer gre za povečano telesno težo (idealna telesna teža ustreza številu centimetrov telesne višine nad 100: n.pr.: če je oseba visoka 170 cm, je idealna teža 70 kg), potrebno je ukreniti vse, da bi shujšali. Uživati je treba čim več sadja in zelenjave, odpovedati se sladkorju in močnatim jedem (kruh, testenine) ter maščobam.

e) Pogostokrat so krčne žile kombinirane z drugimi deformacijami bodisi stopala ali goleni. Razumljivo je, da je takrat nujno potrebno nositi ortopedske vložke za stopala in posvetovati se z ortopedom.

f) Vsaka oseba nad 25 letom starosti, ki ima subjektivne težave v spodnjih okon-

činah se mora vsaj enkrat letno pregledati pri zdravniku.

g) Preventivno jemanje zdravil, ki vplivajo na drobno ožilje spodnjih okončin v smislu normaliziranja in utrjevanja žilne stene. Taka zdravila (katere nam predpiše zdravnik) so potrebna posebej osebam, katere imajo začetne težave kot so občutki stiskanja, napetosti, teže in bolečin v spodnjih okončinah brez vidnih znakov razširjenja ven. Omenjena zdravila je potrebno jemati neprekinjeno vsaj 6 tednov v teku enega leta, v nasprotnem ne bomo dosegli zaželenega efekta.

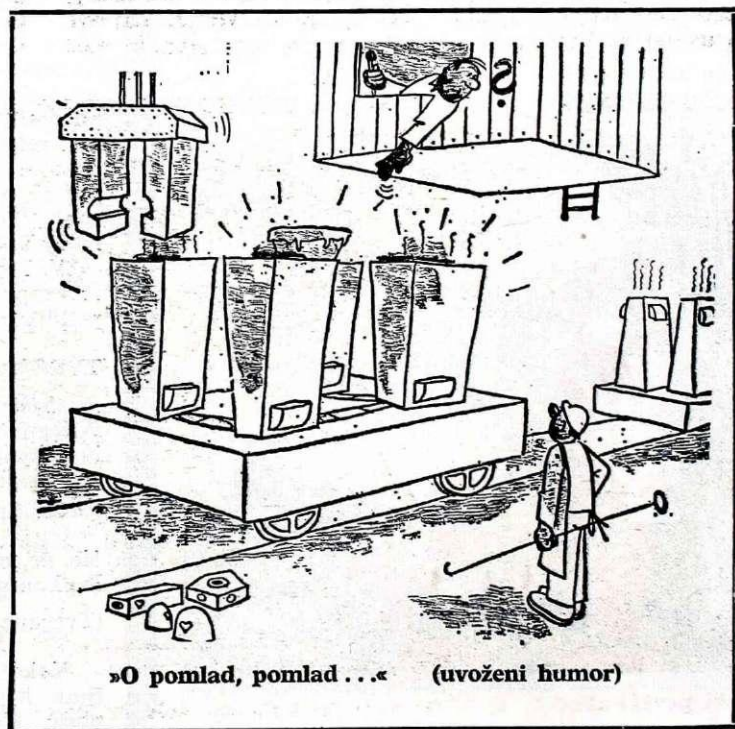
Ce gre za razvito bolezensko sliko varikoznega sindroma (razširjene vene, spremembe na koži goleni v obliki atrofije, spremembe v barvi kože, golenja razjeda zaradi motenj krvnega obtoka idr.) je nujno potrebno čimprej k zdravniku, ker je zdravljenje takih bolnikov dolgotrajno in se ne sme zgoditi, da nekateri bolniki v času zdravljenja obupajo ne zavedajoč se, zelo hudih posledic, ki se lahko razvijejo. Posebno je važno poudariti, da je potrebno povijanje goleni z elastičnim kompresijskim povojem, ki nam ga praktično pokaže zdravnik, da ne bi z nestrokovnim povijanjem še bolj zavrli krvnega obtoka. Kompresijski elastični povoj povijemo zjutraj, še predno vstanemo iz postelje in ne

šele nekaj časa potem, ko so razširjene dovodnice že spet močno napolnjene s krvjo.

Elastične nogavice niso primerne in sicer zato, ker se z njimi ne more doseči enakomerna kompresija, ker lahko nogavica na nekaterih mestih popusti tako, da dosežemo celo nasproten efekt od zaželenega. In še na koncu tega sestavka želim dati nekaj napotkov glede ukrepov pri zdravljenju golenje razjede. Bolniki pogosto uporabljajo različne domače pripravke (arnika, hermelika idr.). Za obkladke in izpiranje ter mazila z različnimi primesmi po katerih se večkrat pojavljajo alergični pojavi. Ravno tako, popolnoma zgrešeno, pogosto uporabljajo razna mazila, ki vsebujejo kortikosteroide (hormoni nadledvične žleze) in ki imajo negativen vpliv na zdravljenje golenje razjede. Pogosto ta zdravila kupujejo v lekarni brez recepta in brez posvetovanja z zdravnikom.

Torej mazila kot so Hydrocortison, Synalar, Locacorten, Ultralan idr. negativno vplivajo na golenje razjede, ker zavirajo zaraščanje rane. Prav tako je hudo zgrešeno, če bolnik po lastni presoji zdravi golenje razjede in kupuje različna mazila. Mora torej prihajati na ambulantne kontrole zaradi posveta, nadaljnjega predpisovanja najprimernejših zdravil in vsakokratne obdelave golenje razjede. Bolnik se mora zavedati da golenja razjeda na okončini s prizadeto cirkulacijo ni enkraten pojav, ki ozdravljen ne terja nobene skrbi več. Nasprotno, cirkulacijske motnje ostanejo in možnost ponovitve razjede, tudi ob najmanjši poškodbi, vnetju ali podobnem je vedno prisotna.

Dr. Ljubo Đorem

Letošnji prejemniki priznanj Osvobodilne fronte

Pred prazniki 23. aprila se je v gledališki dvorani na Jesenicah na vsakoletnem preglednem koncertu naših zborov predstavilo 12 pevskih zborov in Orffov orkester z osnovne šole Prežihov Voranc s skoraj 700 pevskimi in pevci. Letošnje srečanje z našimi zbori je bilo posvečeno 30-letnici ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Ob tej priliki so tudi podelili letošnja priznanja OF in sicer trem organizacijam in sedmim posameznikom in sicer: Zvezi združenj borcev NOV Jesenice, konferenci za družbeno aktivnost žensk Jesenice, delovni skupnosti železarne Jesenice, Viki AMBROŽIČ, Francki BOHINC, Janku BURNIKU, Francu KONOBELJU — Slovenku, Rezki PREŠEREN, Janezu ROZMANU in Srečku ŠORLIJU. Celotno organizacijo je izvedla občinska Zveza kulturno prosvetnih organizacij Jesenice.

Med prvim in drugim delom koncerta, je po uvodni utemeljitvi in temeljiti utemeljitvi letošnjih prejemnikov priznanj OF predsednika žirije Albina Kobentarja, predsednik občinske konference SZDL Berti Brun izročil kandidatom letošnja priznanja. Priznanja OF je v lanskem letu, ob 25-letnici osvoboditve uvedla republiška konferenca SZDL kot naslednica Osvobodilne fronte. Priznanja, ki se podeljujejo vsako leto, prejmejo lahko posamezniki ali organizacije za zasluge pri političnem, organizacijskem in idejnem delu, za dolgoletno aktivno politično delovanje in za zasluge pri delu v družbenih organizacijah in samoupravnih organih. Letošnja priznanja Osvobodilne fronte so prejeli:

ORGANIZACIJA ZZB NOV JESENICE: Organizacija, ki ima 2000 članov, nekdanjih borcev in aktivistov NOV, je že od njene ustanovitve leta 1947 aktivna pri vsem družbeno-političnem dogajanju v občini. Poleg izrednih zaslug pri razvijanju tradicij NOB in aktivnosti pri postavljanju spomenikov in spominskih obeležij narodnoosvobodilne borbe ter zbiranju in urejanju zgodovine NOB, organizacija uspešno skrbi za reše-

vanje socialnih in materialnih vprašanj svojega članstva.

KONFERENCA ZA DRUŽBENO AKTIVNOST ŽENSK, je naslednica v narodnoosvobodilni borbi ustanovljene Antifašistične fronte žena. Jeseniška žena se je že v obdobju med obema vojnama vključevala v napredno, revolucionarno delavsko gibanje in pomenila močno oporo v stankah in borbah delavskega razreda proti izkoriščanju. Pomemben delež so napredne žene občine imele tudi v narodnoosvobodilni borbi kot borke ali aktivistke. Zelo aktivne so bile tudi v povojni obnovi in izgradnji ter pri reševanju družbeno-socialnih vprašanj in vzgoje.

DELOVNA SKUPNOST ŽELEZARNE JESENICE je v svoji stoletni borbi za obstoj in napredek predstavljala v veliki meri Jesenice. Prebujanje delavske zavesti in borba za socialne in nacionalne pravice je že leta 1891 in 1899 privedlo jeseniškega železarja do prvih stank, tem je sledila prva generalna stavka leta 1904, višek pa je dosegla splošna stavka leta 1935 s katero je solidalizirala vsa jeseniška javnost pa tudi delavci širom Slovenije in Jugoslavije. Jeseniški železar je stal v prvih vrstah naprednega delavskega gibanja med

Letošnji prejemniki PRIZNANJ OF in predstavniki

obema vojnama pa tudi v prvih vrstah odpora proti okupatorju. Napredni sindikati in Komunistična partija sta v tovarni uspešno vodili napredno delavsko gibanje. Mnogo železarjev prekaljenih v razredni borbi je že leta 1941 odšlo v partizane, mnogi so postali voditelji oborožene vstaje in revolucije, iz kolektiva pa sta izšla tudi dva narodna heroja. Tisti, ki so ostali v podjetju, so v večini izvajali pasivni odpor. Delovna skupnost Železarne se je po osvoboditvi uvrščala med najbolj uspešne kolektive v obnovi in izgradnji domovine, saj je pokrivala 60% celotnih jugoslovanskih potreb po jeklu, zelo uspešno pa se je kolektiv lotil tudi obnove in modernizacije svojega podjetja. Zrel in prekaljen kolektiv je dosegel zavidljive uspehe tudi pri razvijanju delavskega samoupravljanja, saj je v tem pogledu postal zgled ostalim podjetjem v Sloveniji. Pod uspešnim vodstvom je kolektiv prebrodil tudi gospodarske težave zadnjih let. Posebne zasluge za uspešen povojni razvoj in dosežene rezultate imajo tudi politične organizacije in samoupravni organi. Delovni kolektiv je po osvoboditvi prejel tudi več priznanj in odlikovanj za svoje uspešno delo.

VIKA AMBROŽIČ, je član družine, ki je med okupacijo doživela najhujše udarce fašističnega nasilja. Po osvoboditvi, ko se je vrnila iz taborišča, se je takoj vključila v delo in izvrševanje nalog v organizacijah OF, AFŽ in ZB na Hrušici in mestnih organizacijah. Srečamo jo tudi na številnih delovnih akcijah. Z zavestjo in zavzetostjo je opravljala vse zaupane ji naloge in postala vzor aktivne in zavedne žene.

FRANCKA BOHINC, se je že v letu 1942 zavzeto vključila v aktivno delo za osvobodilno gibanje, kasneje je bila izgnana v koncentracijsko taborišče. Po vrnitvi se je z vso vnemo vključila v delo OF, AFŽ in ZB, sodelovala pa je tudi v mnogih delovnih akcijah pri obnovi domovine. Vestno je izpolnjevala vse naloge in obveznosti, ki so ji bile zaupane.

JANKO BURNIK, je začel svoje politično delovanje z vstopom v partizane leta 1944. Po demobilizaciji leta 1946 ga srečujemo v vodstvih mladinske organizacije, OF, SKOJ in ZK. Odgovorne dolžnosti je opravljal tudi v republiškem in zveznem vodstvu mladine in SKOJ. Po vrnitvi na Jesenice se je znova vključil v delo v mestno vodstvo OF in ZK. Sodeloval je v frontovskih brigadah in organiziral številne akcije in prireditve, aktivno pa je deloval tudi v kulturnem društvu. Aktivno je deloval tudi v sindikatu in krajevni samoupravi in v povojnem obdobju skoraj ni politične akcije ali manifestacije, kjer ne bi zasledili tudi njega kot aktivnega sodelavca.

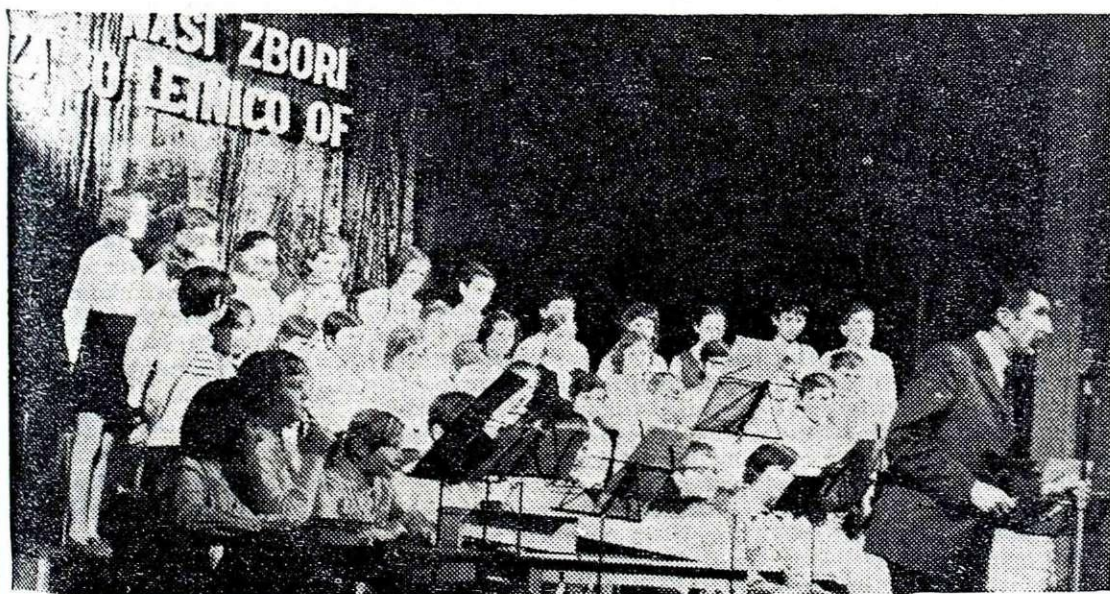
FRANC KONOBELJ-SLOVENKO letos praznuje 30-letnico svojega aktivnega revolucionarnega delovanja in je nosilec Spomenice 1941. Po osvoboditvi je nadaljeval z aktivnim delom v organizaciji ZB, kjer je aktiven član še danes. Zelo zavzeto je deloval pri zbiranju in urejanju gradiva iz NOB, napisal je

tudi knjigo »Pod Mežakljo in Karavankami so se uprli.« Kot pobudnik ali aktivni sodelavec je deloval pri zgraditvi partizanskega doma na Vodiški planini, Prešernove koče na Stolu in počitniških hišic za člane ZZB NOV v Našgrađu. Velik delež ima pri postavitvi številnih spomenikov in obeležij iz NOB, organiziral je ali je sodeloval pri mnogih večjih prireditvah in akcijah, zavzeto pa je deloval in deluje tudi na mnogih drugih družbeno-političnih področjih.

REZKA PREŠEREN je v letih 1942 in 1943 sodelovala v narodnoosvobodilnem gibanju, kasneje pa je bila zaprta in internirana. Po osvoboditvi se je takoj vključila v aktivno delo in izvrševala številne odgovorne funkcije v AFŽ pa tudi v OF, ZK, ZB in Rdečem križu. Opravljala je tudi odgovorne funkcije v državni upravi in se zelo zavzemala za reševanje socialnega varstva in skrbstva, za otroško varstvo, šolske mlečne kuhinje in za letovanje otrok.

JANEZ ROZMAN se je kljub temu, da je bil kot borec NOV hudo ranjen, po osvoboditvi takoj vključil v aktivno politično delo. Vsa leta po osvoboditvi ga srečujemo izredno aktivnega v organizaciji Zveze vojaških vojnih invalidov pa tudi v Zveze komunistov in sindikatu. Zavzeto je delal tudi v delavskem samoupravljanju in organih občinske skupščine ter v družbeno političnih organizacijah na terenu. Nagradec je aktiven tudi danes.

SREČKO ŠORLI kot aktivist sodeluje v narodnoosvobodilnem gibanju od vsega začetka, kasneje je bil zaradi svojega naprednega delovanja zaprt in izgnan v koncentracijsko taborišče. Po osvoboditvi je opravljal pomembne gospodarske in politične funkcije, deloval je tudi v sindikatu, največ pa v OF oziroma kasneje v SZDL, v ZK in ZB, kakor tudi v krajevni samoupravi. Kljub starosti in utrujenosti je aktiven še danes.

Pionirski pevski zbor in Orffov orkester osnovne šole Prežihov Voranc

Ob 10 - letnici Športmetala

Na predvečer 1. maja so se v novih delavnicah zbrali športni delavci, ki so v preteklih desetih letih delovali kot predstavniki javnosti v delavskem svetu Športmetala s člani tega kolektiva na prigodno slovesnost. Predsednik delavskega sveta Luj Katnik je s krajšim uvodnim govorom pričel slovesnost in nato dal besedo direktorju Športmetala Francetu Božiču. Iz poročila direktorja, ki je jedrnatopisal prehojeno pot tega kolektiva, povzemamo nekaj misli in podatkov, ki so redki primer izredno poslovne uspešnosti.

Zarodek obrata kovinske galanterije je nastal pred šestnajstimi leti. Tedaj so ustanovili klub kegljačev na ledu s 40 člani. Pri zastavljenem programu pa so naleteli na veliko oviro — skoraj prazno klubsko blagajno, športno društvo Jesenice pa so prav tedaj pestile finančne težave. Kegljaji na ledu so se v tem položaju samoiniciativno znašli. S Slovenijašport v Ljubljani so se dogovorili za izdelavo večje količine namiznoteniških stolov enostavne izvedbe. Devet članov kluba se je obvezalo, da bodo to naročilo izvršili s prostovoljnim delom. Ti člani so pionirji današnjega obrata kovinske galanterije, ki so pričeli z delom v majhnem prostoru v kleti kegljišča. Ta izjemen primer zasluži, da te pionirje tudi poimenujemo. To so: Joža Zbontar, Joža Klinar, Karol Koblar, Miha Reselj, Tone Košir, Tone Klemenc, Evgen Klemenc, Franci Vergej in pokojni Maks Vister. To je bil vzoren kolektiv, ki ga je družilo veselje do športnega udejstvovanja in odlikovala delovna sposobnost. Svojo dejavnost so kmalu razširili s proizvodnjo robnikov za smuči. Naročila so se povečevala in s tem ustrezno dohodek. Športno društvo je predlagalo delitev dohodka s klubom v razmerju 75:25 v svojo korist. Ta delitev se je v naslednjih letih menjala v ugodnejše razmerje za kegljače na ledu. V letu 1961 pa se je v športno društvo porodila ideja o ustanovitvi zavoda za vzdrževanje športnih objektov na Jesenicah, ki ga je terjalo razgibano športno življenje jeseniške mladine. S tem se je razbremenilo športne delavce v številnih klubih skrbi za vzdrževanje športnih objektov.

Začetna dejavnost zavoda je bila precej skromna: majhna delavnica kovinske galanterije, ledarna, kegljišče s čajnico in planinsko smučarsko postojanko na Črnem vrhu.

V letu 1961 so dosegli 383.440 N din realizacije, po desetih letih pa se je ta povečala za 11 krat ali na 4.433.975 N dinarjev. Čisti dohodek je 1961. leta znašal 96.510 N dinarjev v letu 1970 pa 271.174 N dinarjev, kar pomeni skoraj trikratno povečanje.

Še nekaj podatkov, ki nazorno kažejo na uspešen razvoj ter zavzetost tega še do nedavno maloštevilnega kolektiva. V desetih letih, to je od 1961 do 1970, so dosegli:

— realizacije 21.076.574 N dinarjev,

— za vzdrževanje športnih objektov, investicije in dotacija za športno dejavnost so namenili 4.003.718 N dinarjev, — čisti dohodek 3.082.577 N dinarjev,

— v razširjeno reprodukcijo so vložili 1.561.070 N din. Vrednost osnovnih sredstev je znašala leta 1961 960.727,28 N dinarjev, v letu 1970 pa je že dosegla 5.653.075,52 N dinarjev, kar pomeni, da se je povečala za šestkrat.

V svoji desetletni dejavnosti so dosegli rezultate, za katere zaslužijo vse priznanje. Naštejmo nekaj najpomembnejših:

— rekonstrukcija umetnega drsališča,

— izgradnja in povečanje obrata kovinske galanterije,

— izgradnja upravnih prostorov podjetja,

— rekonstrukcija, obnova ledarne,

— rekonstrukcija nogometnega igrišča in atletskih naprav,

— avtomatsko kegljišče,

— nabava strojne opreme za obrat kovinske galanterije,

— nabava tovarnjaka za potrebe ledarne,

— nabava robe za čiščenje in glajenje drsališča itd.

Ravno tako so razširili asortiment proizvodnje. Danes proizvajajo poleg smučarskih robnikov še: ognjevarne elemente, valjavniški pribor, etikete, železne omare, ograjne mreže, okenske mreže, ščitnike ter gradbene konstrukcije i. dr.

Doseženi rezultati in dinamični razvoj podjetja pa so spremljale številne težave z nemalo problemov. Te so uporno premagovali in jih družno razreševali. Danes že ugotavljajo, da so z delovnimi površinami in prostori utesnjeni, prav tako pa jih že ovirajo neizpolnjenosti proizvodne zmogljivosti obrata kovinske galanterije.

Poslovni interesi pa so jih privedli, da so lani spremenili svoj prvotni naziv in se preimenovali v gospodarsko organizacijo ŠPORTMETAL Jesenice.

Delovni skupnosti, te danes srednje uvrščene delovne organizacije v občini, gre priznanje za resnično pomemben delež, ki ga je prispevala v desetih letih jeseniškemu športu v višini 400 milijonov starih dinarjev. Glede tega stojijo tesno ob boku kolektivu železarne Jesenice.

Na tej slovesnosti so se spomnili vseh dosedanjih članov delavskega sveta, predstavnikov javnosti, pionirjev kovinske galanterije in drugih zaslužnih javnih delavcev, ki so jih obdarili s spominskim

priznanjem. Priznanja in nagrade pa so podelili na dopoldanski slovesni seji delavskega sveta tudi vsem svojim sodelavcem, ki so se upokojili, dalje onim, ki so v podjetju deset in več let in sodelavcem, ki se kot upokojenci udeležujejo v proizvodnji. Te oblike priznanja kažejo, da organi samoupravljanja in uprava podjetja vodijo politiko, ki ustvarja vrst in homogen delovni kolektiv, ki ustvarja občutek pripadnosti ter zavestnega sodelovanja, hkrati pa delovno skupnost mobilizira za uresničevanje delovnih in poslovnih ciljev. Skratka v Športmetalu so na dobri poti.

Od športnih klubov so se prvi izkazali košarkarji. Njihov predstavnik Vinko Rotar, je z zbrano besedo čestital kolektivu ob desetletnem jubileju in mu izrekel zaslužno zahvalo za njegov delež košarkarskemu športu.

V imenu vseh, ki so prejeli priznanja pa se je delovni skupnosti Športmetala zahvalil Mitja Verovšek z željo, uspešne dejavnosti tudi v prihodnje.

Prav je, da tudi mi sklenemo ta zapis z najboljšimi željami kolektivu Športmetala ob njegovi 10-letnici. -rn

Od 1. maja do 17. junija - prometna akcija

Varnost na cesti nam je vse bolj potrebna, ne glede ali je ob sedanjem prometu in gostoti vozil cesta moderno urejena ali pa je slaba, morda celo neprimerna za sodoben promet. Vozniki se morajo pač prilagoditi stanju ceste, voziti s primerno hitrostjo in na slabši cesti biti pripravljeni tudi na razna presenečenja. Na cesti kot v življenju sploh je potreben določen red, saj sta od njega odvisna tako osebna sreča kot sreča drugih.

Brezpogojno spoštovanje in izpolnjevanje prometnih predpisov in pravil, kakor tudi dosledno upoštevanje pravic in prednosti, ki jih prometni predpisi nalagajo drugim udeležencem v prometu, je tedaj temeljna dolžnost vsakega uporabnika prometnih površin. Kdor krši osnovno načelo prometne varnosti, lahkomišelnost izjave nesreče. Tako piše v uvodu drobne brošure z naslovom KODEKS ETIKE UDELEŽENCEV V CESTNEM PROMETU, ki jo je v velikem številu izdala komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu SR Slovenije. Brošurico bodo tudi v naši občini delili voznikom motornih vozil, drugim koristnikom cestnih površin, kakor tudi organizacijam in ustanovam, ki se bavijo s prometom. V naši občini naj bi tako razdelili 8.000 izvodov omenjenega kodeksa, kar zagotavlja, da ne bo voznika motornega vozila pa verjetno tudi ne družine, kamor

Janku Pretnarju bodo odkrili spominsko ploščo

Krajevni odbor Zveze združenj borcev Javornik-Koroška Bela ima že dalj časa v načrtu odkritje spominske plošče borcu NOV Jankotu Pretnarju s Koroške Bele. Na zadnji seji krajevnega odbora ZZB NOV so se odločili, da bodo slovesno odkritje opravili jutri dopoldne s kratkim kulturnim programom in sicer pri studencu Urbas, ne daleč od Potoške planine,

kjer je 31. 1. 1945 padel Janko Pretnar, ki je bil član kurirske karavle G-19 pod Stolum. Jutrišnjega odkritja se bodo udeležili v večjem številu tudi učenci osnovne šole Koroška Bela.

Krajevni odbor ZZB NOV Javornik obvešča vse udeležence, da bo odhod jutri zjutraj ob 8. uri iz Koroške Bele, odkritje spominske plošče pa ob 11. uri.

Osrednja proslava ob prazniku dela in naša zavest

Na predvečer 1. maja — praznika dela, je bila v gledališki dvorani na Jesenicah osrednja proslava, sicer ob mnogo boljši udeležbi kot leto popreje, vendar še vedno komaj ob polovični zasedbi dvorane. Kljub temu, da v

propagandnem pogledu ni kaj očitati, saj je na proslavo vabila množica plakatov, razen tega pa so občinske družbenopolitične organizacije razposlale 700 zelo ličnih vabil članom vseh občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij, odborikom občinske skupščine, predstavnikom samoupravnih organov in drugim družbenim delavcem.

Z veseljem smo ugotovili, da so bili na proslavi skoraj vsi voditelji družbenopolitičnih organizacij občine, pogrešali pa smo množico individualno vabljenih pa seveda ostale občane. Če bi se vabilu odzvala vsaj polovica vabljenih, bi zmanjkalo prostora, tako pa so prazni sedeži grajali in obsojali. Ali je res politična zavest ljudi, ki so bili izvoljeni v najvišje občinske družbenopolitične organe tako nizka, da jim je težko žrtvovati urico prostega časa za proslavo, za kakršno so delavci še pred 30 leti tvegali tudi svoj vsakdanji kruh in še več. Najbrž pozabljajo, da borba delavskega razreda za socialistično demokracijo in humanistične odnose še ni končana in da bi oni morali predstavljati jedro in borbeno silo tega razreda. Ob tej pa tudi ob drugih proslavah državnih praznikov se sprašujemo kje so komunisti, delavci državne uprave in drugih državnih organov, kje so prosvetni delavci, vodilni podjetij itd. Najbrž vsi ti in mnogi drugi pozabljajo, da so državni prazniki predvsem manifestacija naše zavesti, naše pripadnosti socializmu in nadalnje izgradnje samoupravne družbe. Ali se je njihova borbenost končala z izgradnjo lastnega standarda?

Naj bo tako ali drugače, tak odnos do največjih državnih praznikov in manifestacij je potreben graje in obsodbe, čeprav bo najbrž tako kot že mnogo dosedanjih izvenela v prazno.

Kulturna dejavnost v samoupravnih družbi

V preteklem mesecu so na skupni seji predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in izvršnega odbora republiške konference SZDL razpravljali o dogovoru o kulturni akciji. O tem smo v našem glasilu že pisali, vendar se nam zdi potrebno osnovne misli in teze iz predloga o dogovoru o kulturni akciji še enkrat in bolj obširno obnoviti. Ob koncu aprila je bil namreč v javno razpravo poslan osnutek dogovora o kulturni akciji na Slovenskem, o čemer naj bi v občinah načela razpravo občinska konferenca SZDL in občinski sindikalni svet s pritegnitvijo vseh dejavnikov zavzetih za nadaljni razvoj kulture.

Osnutek dogovora o kulturni akciji že uvodoma poudarja, da so temeljna izhodišča o kulturi podrobno opredeljena v posameznih dokumentih Zveze komunistov, Socialistične zveze, Zveze sindikatov, Zveze kulturno prosvetnih organizacij idr. Vendar pa je mnogo tega zaradi subjektivnih ali objektivnih vzrokov ostalo na papirju. Ravno zato so potrebni bolj načrtni, bolj organizirani in dolgoročni napor, pri čemer naj bi pomembno vlogo odigrala skrbno zasnovana kulturna akcija.

Pri nadaljnjih prizadevanjih bi morali nadaljevati predvsem z vsem tistim, kar se je v dosedanjem delu pokazalo uspešno, dobro, napredno. Z razvojem družbenih odnosov in splošnim družbenim razvojem mora skladno rasti tudi človekova kulturna raven. Večkrat v praksi pozabljamo, da ni mogoče doseči pomembnejših premikov brez hotenja izraženega v določenih oblikah aktivnosti. Po skupnem dogovoru in razmejiti odgovornosti naj bi nosilci tega hotenja opravili naloge z ozirom na organiziranost, vlogo in cilje. Na ravni republike naj bi v dogovoru o kulturni akciji sodelovali: Socialistična zveza, Zveza sindikatov, Zveza mladine, kulturna skupnost Slovenije in Zveza kulturno prosvetnih organizacij. Razumljivo pa bi se za tak dogovor morale domeniti tudi iste in morda še katere organizacije na nivoju občin. Ustanovljene kulturne skupnosti in obstoječe ozračje, ki je kulturi bolj naklonjeno, na eni strani zagotavlja večjo in bolj razvejano dejavnost v kulturi, na drugi strani pa nas razmere in stopnja kulturne ravni opozarjajo, da so potrebna bolj organizirana prizadevanja s čemer bo mogoče pomembnejše prispevati k spreminjanju stanja.

Glede na to, da kulturna akcija temelji na spoznanju, da je kultura sestavni del človekovega življenja in dela ter da to ni izločeno področje človekovega delovanja oziroma, da ni zunaj funkcij, ki jih človek opravlja zato, da spreminja naravo in uresničuje svojo ustvarjalno voljo, je namen in cilj kulturne akcije: razviti vsestransko svobodno osebnost. Osebnost, ki bo sposobna kritično presojeti dogajanja okrog sebe in ustvarjalno sodelovati v procesih, ki jih sprožajo nadaljni družbeni razvoj, razvoj samoupravnih odnosov in vsesplošni napredek. Vsega tega, niti dejavne prisotnosti

slehernega občana v družbenem razvoju in izgrajevanju socialističnih družbenih odnosov ne bo mogoče uresničiti, če ne bomo dosegli višje kulturne ravni posameznika in družbe kot celote. Iz vseh teh razlogov je potrebna trajna in široka kulturna akcija, ki bo stopnjevala prizadevanja in spreminjala dosežane razmere ter pospeševala rast kulturne ravni.

Kulturna akcija naj pomeni večjo aktivnost na tem področju v spreminjanju miselnosti in odnosa delovnih ljudi do kulture, spodbudi naj čim večje možnosti za kulturno umetniško ustvarjalnost in razširja krog sprejemnikov kulturnih dobrin. To gibanje naj pospešuje hitrejši razvoj samoupravljanja v kulturi in borbo proti lažni kulturi ob afirmaciji resničnih kulturnih vrednot ter razvija kritično presojo vsega kar ponuja posamezni posredniki kulture. Pomeni pa naj tudi spodbudo za bolj načrtna prizadevanja v pogledu kulturne vzgoje mladine in odraslih. Seveda pa bo akcija uspela le, če bosta stalno prisotna pobuda in prizadevanje vseh za kulturo zavzetih, če bo to postalo splošno ljudsko gibanje za kulturo in v kulturi in če bo vse pozitivno, kar je v kulturi in če se bo vse pozitivno, kar je v kulturi začel spodbujalo oziroma kontinuirano nadaljevalo in dosegalo višjo stopnjo kakovosti. Ugodna tla pa morajo najti tudi vse nove pobude.

Pomembnost kulture za vse-

stranski napredek posameznika in družbe mora najti svoje mesto v samoupravnih procesih naše družbe. Uresničevanje kulturne politike pa mora postati sestavni del prizadevanj delovnih organizacij, družbeno političnih in interesnih skupnosti. Temeljne kulturne skupnosti morajo postati dejavniki, ki bo v interesu delovnih ljudi zagotavljal uveljavljanje in uresničevanje njihovih potreb in hotev na kulturnem področju. Postati morajo središče za soočenje in usklajevanje različnih interesov in pogledov, Zagotavljati gmotno podlago in načrtovati kulturno dejavnost. Srednjeročni in dolgoročni načrti kulturnega razvoja in dejavnosti naj postanejo sestavni del načrtov družbenega razvoja občine in delovnih organizacij, vključno z gmotnimi možnostmi za rast kulturne ravni. Za usmerjanje nadaljnje aktivnosti pa je potrebno spoznati razmere, potrebe in težnje ljudi. Šele dovolj analitična razčlemba stanja bo solidna osnova za načrtovanje oziroma v kateri smeri bo potrebno spreminjati razmere in kje v prvi vrsti povečati dejavnosti.

Sedanja kulturna raven kaže, da imamo opravka še vedno z dokaj nizko stopnjo prebujenosti kulturnih potreb in interesov. Tako stanje narekuje, da v tem gibanju spodbudimo vse tiste dejavnike, ki kakorkoli lahko vplivajo, da bi lahko hitreje premoščali kulturno neprebitnost. Z različnimi načrtnimi in usklajenimi akcijami moramo doseči večjo množičnost v kulturi. To pa hkrati zahteva ustvarjanje ustreznih možnosti in upoštevanja potreb, izobrazbene ravni posameznikov in podobno.

Nosilci kulturne akcije v republiki oziroma v občini se bodo morali vsako leto posebej dogovarjati kateri prob-

lematiki bodo dali prednost in kaj bi zahtevalo intenzivnejšo in širšo družbeno aktivnost. V letu 1971 so kot neposredne naloge kulturne akcije predvidena naslednja področja:

- kulturne skupnosti — izgrajevanje, nadaljnje delovanje, načrtovanje dejavnosti, iskanje ustreznih meril, usklajevanje različnih teženj in podobno;
- načrtovanje kulturnega razvoja in dejavnosti v kulturi (dolgoročno in kratkoročno);
- ugotavljanje razmer in potreb v kulturi (poseben poudarek na prostem času);
- kulturna vzgoja — prek

vseh stopenj šol in vzgoja odraslih;

- delovne skupnosti in kulturno življenje zaposlenih;
- vloga krajevnih skupnosti;
- informiranost o kulturi;
- knjiga in bralci (prebujati zanimanje za kakovostno knjigo in ostale kulturne vrednote — glasba, likovnost, gledališče in drugo);
- televizija in odmevnost v slovenskem prostoru (vprašanje družbenega vpliva na vsebino in programsko usmeritev);
- prostori za kulturno dejavnost (primerno usposabljanje obstoječih prostorov in gradnja novih).

Občni zbor Svobode v Žirovnici

V soboto, 24. aprila je bil v dvorani prosvetnega doma na Breznici občni zbor DPD Svoboda France Prešeren v Žirovnici. Občnega zbora se je udeležilo 50 članov društva in predstavniki društev in organizacij iz Žirovnice. Žal na občnem zboru ni bil prisoten nihče od vabljenih predstavnikov družbenih in političnih organizacij naše občine. Na začetku je oktet, ki ga vodi tovariš Marjan Jemc, zapel tri pesmi, nato pa je Peter Sitar prebral poročilo in članom društva posredoval podatke o opravljenem delu za štiriletno obdobje. Predsednik Sitar je v poročilu nanašal vrsto zanimivih podatkov. Poročilo še omenja izobraževalno ter filmsko sekcijo, ki sta med tem že prenehali z delom in pa godbo na pihala, ki je takrat še obstajala, sedaj pa godbeniki aktivno sodelujejo v Lescah ali pa pri pihalnem orkestru Jeseniških železarjev.

Najbolj delovna je prav gotovo igralska družina, ki je v minulih štirih letih uprizorila 11 iger z 52 predstavami. Poprečni obisk na eno predstavo je 171 gledalcev. Poleg

domačih predstav je bilo tudi 21 gostovanj drugih igralških družin, ki jih je obiskalo poprečno po 120 gledalcev. Najbolj prizadevna je bila prav gotovo režiserka Julka Dolžanova, v zadnjem času pa se je kot režiser uveljavil tudi Marjan Lakota. Vsako leto so uspešno pripravili praznovanje novoletne jelke, tako da je dedek Mraz obiskal najmlajše v Žirovnici in v sosednjih krajih.

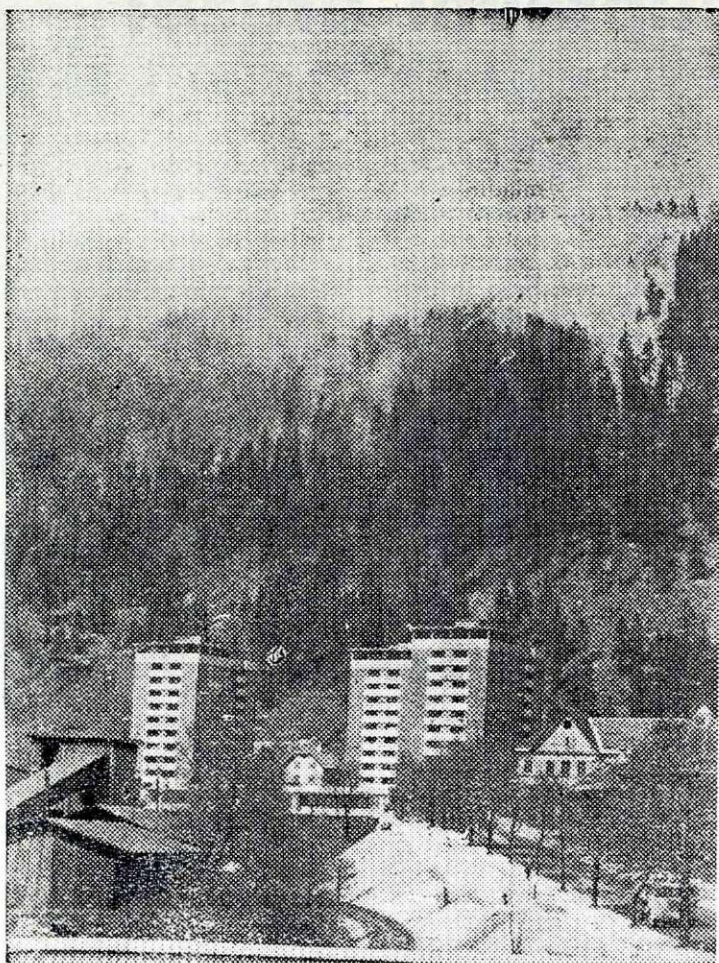
Oktet vodi že vrsto let tovariš Marjan Jemc. Pevci so sodelovali na vseh večjih proslavah v domačem kraju, sicer pa so imeli v prosvetnem domu na Breznici štirikrat v gosteh pevski zbor Jesenice in enkrat mladinski pevski zbor srednjih šol Blaž Arnič z Jesenic. Poleg tega so v gosteh imeli tudi pevski zbor »Jepa« iz Koroške. Omenimo naj, da pevci iz Žirovnice, ki sestavljajo oktet zelo prizadevno in požrtvovalno sodelujejo v pevskem zboru Jesenice.

Razprava je bila zelo živahna. Kritično so ocenili stanje prosvetnega doma, ki je bil povečan pred 44 leti, od takrat naprej pa za to stavbo niso namenili večjih investicijskih sredstev. Prisotni so apelirali na novoustanovljeno kulturno skupnost, da pripomore k temu, da bo dom v prihodnje urejen, kajti potrebno bo pleskanje, beljenje, predvsem pa ustrezno ogrevanje prostorov. V razpravi so precejšnjo pozornost posvetili tamkajšnji knjižnici, ki v zadnjem času ne napreduje. Knjižnica naj bi v prihodnje dobila prostor v osnovni šoli v Žirovnici in naj bi jo po možnosti združili s šolsko knjižnico, ki ima tudi veliko knjig. Tudi instrumenti, ki so bili last žirovniške godbe, so sedaj na voljo mladim, ki imajo veselje do glasbe in obiskujejo glasbeno šolo na Jesenicah.

Ob koncu občnega zbora so izvolili nov upravni odbor. Polovica članov odbora je novih, nato pa so za dolgoletno in uspešno delo izročili knjižne nagrade: Julki Dolžan, Minki Bešter, Marjanu Jemcu, Marjanu Lakotu, Urški Ambrožič in Pepci Skomavec.

PRVOMAJSKA PROSLAVA NA JESENICAH — Na predvečer 1. maja — praznika dela, je bila v gledališki dvorani na Jesenicah osrednja proslava. Program so po scenariju Joža Varla izvajali pihalni orkester Jeseniških železarjev, mladinski pevski zbor Blaž Arnič in recitatorji, člani amaterskega gledališča Tone Čufar. Ob diapozitivih in klavirskih improvizacijah je bil program smiselno in vsebinsko povezan ter kakovostno izveden.

Igranje z ognjem je nevarno

V sredo, 21. aprila se je ob Razgledni poti za gimnazijo Jesenice vnela suha trava in ogenj se je hitro razširil v gozd. V dobrih desetih minutah je gorelo že vse do poti, ki pelje do hiš na Ukovi. Čeprav so bili gasilci takoj na mestu, niso visokim plamenom mogli ubraniti, da ne bi preskočili poti. Požar se je nato hitro širil po gozdu v višino pa tudi v širino. Kljub velikim naporom gasilcev z Jesenic in Hrušice, je ogenj zajel približno 40 ha gozdne površine. Proti večeru je kazalo, da je najhuje mimo, ker pa se je vnela gozdna zemlja, je ogenj ponovno izbruhnil še naslednji dan, tako da je požgal nadaljnjih 20 ha gozda. Gasilci so nenehno gasili in jim je 22. 4. uspelo, da so ogenj povsem pogasili. Naslednji dan se je še vedno kadilo iz pogorišča. Na srečo močan veter ognja ni razpihal. Dež, ki je začel to noč, pa je na srečo vse pogasil, s čemer je bila odstranjena velika nevarnost.

Tako velik požar in ogromno škodo je povzročilo igranje 8-letnega otroka. Otrok se

niti zavedal ni, da bo od ene vžigalice nastala tako velika škoda. Najpreje ni izgledalo hudega. Od daleč je zgledalo, kot da je pogorela samo trava in listje. Pa ni tako. Ogenj je uničil vse mlade sadike, pogorelo je vse grmovje in

tudi precej smrek je popolnoma rjavih, tako da se bodo povsem posušile.

In zakaj smo zapisali vse to! Zato, da se bomo v bodoče vsi še bolj prizadevali, da se otroci ne bodo več igrali z ognjem! B.

Nepričakovan poraz mladincev

V drugem kolu slovenske mladinske košarkarske lige so mladinci Jesenic doživeli nepričakovan poraz.

Že po tradiciji naše fante v Medvodah pričaka izredno slabo vreme. Tako je bilo tudi tokrat. Igrišče v Medvodah je ob dežju izredno spolzko, dimenzije pa so nekoliko manjše kot so igrišča drugod.

Tekmo je pričel en sam sodnik, ker glavnega sodnika na tekmo ni bilo. Mladi sodnik — pripravnik je sodil dobro le prvih deset minut, v katerih so naši prepričljivo vodili za 7 do 9 točk. Potem pa se je pričela komedija, katera pa se je za naše žal končala precej žalostno. Sodnik na trenutke sploh ni vedel kaj piska, to pa so domačini izkoristili in pričeli igrati izredno grobo in nešportno. Naši so prejemali udarce pod obema košema tako pogosto, da je nekaj prekrškov »opazil« celo sodnik.

S tako igro so domačini uspeli izenačiti in prvi del tekme se je končal 30:30.

Po odmoru so prišli v vodstvo domačini. Povedli so za tri točke in naši so se trudili da bi izenačili rezultat in povedli. Prvih sedem minut je bila razlika nespremenjena.

Takrat pa je stopil na sceno sodnik, ki je na prigovarjanje gledalcev odvzel našim kar tri žoge in domačini so se končno odlepili od naših.

Jeseničani pa so nenađoma popolnoma zatajili. Nehali so igrati borbeno in domačinom je uspelo spraviti naše fante iz tira tako, da so nekateri pričeli vračati udarce domačinom. Res je čudno, da ni prišlo do pretepa, kajti sodnika se na igrišču sploh ni videlo in nekaj akcij domačih je spremljal kar iz drugega konca igrišča.

Rezultat tekme 83:66 ni realen, ker so naši igrali prvi polčas in nekaj minut drugega veliko bolje od domačinov.

Na koncu tekme so Jeseničani vložili protest, kajti škoda je vsakega denarja, če sodniška organizacija ne pošilja sposobnih sodnikov tudi na mladinske tekme.

Odlikovanja in diplome

V četrtek, 28. aprila je imelo Turistično društvo Jesenice izredno sejo. Na njej je predsednik TD Janez Černe govoril o dosedanjem delu in bodočih nalogah. Za njim je predsednik Turistične zveze Gorenjske Jaka Eržen podelil tri srebrna odličja zaslužnim in dolgoletnim delavcem v turizmu. Odličja so prejeli: predsednik Skupščine občine France Žvan, Marija Rostohar in Pavel Sedej.

V drugem delu je predsednik komisije za ocenjevanje prizadevanj pri gojitvi rož v lanskem letu Branko Blenkuš, obrazložil potek in način ocenjevanja. Predsednika društva je zaprosil, da je podelil diplome za posebno prizade-

vanje pri okrasitvi oken, balkonov in okolice hiš z rožami od Hrušice do Potokov. Diplome so prejeli: Fani Bizjak, Mira Korenc, Francka Slabe, Alojzija Skobe, Gabrijela Oblak, Ljubica Pristov, Ljubica in Anton Korenc, Ivanka Piberčnik, Avgust Hajdič, Cilka Smodiš, Marija Boškin, Franc Divjak, Milana in Anton Komljanec, Miloška Kuraš, Ana Lanšček, Lado Zavelcina, Mira Soklič ter naselje v logu Ivana Krivca in vsi stanovalci v stolpiču štev. 76 ob cesti Maršala Tita.

Po svečani razdelitvi priznanj je društvo za vse udeležence pripravilo sprejem s skromnim prigrizkom. B.

NOVA PROGA MESTNEGA POTNIŠKEGA PROMETA NA JESENICAH

Vse občane mesta Jesenic obveščamo, da s ponedeljkom, 10. maja 1971, uvajamo novo progo mestnega prometa z začetno postajo v Tomšičevi ulici, ki bo potekala po Ulici M. Tita do križišča pri železniški postaji, na to skozi cestni podvoz ter po cesti H. Verdnika do osmerčkov na Cesti 1. maja. Proga bo obratovala ob delavnikih po voznem redu, ki je objavljen.

Cenjene potnike hkrati seznanjamo, da bo nova uvedena mestna avtobusna proga določen čas obratovala poizkusno, zato bomo hvaležni za vse dopolnilne ali spreminjalne predloge, kajti želimo, da bi bil vozni red kar najbolj prilagojen potrebam in željam občanov.

PROMETNO, GOSTINSKO IN
TURISTIČNO PODJETJE
»LJUBLJANA TRANSPORT«
POSLOVNA ENOTA JESENICE

ZACASNI VOZNI RED

za linijo mestnega prometa TOMŠIČEVA ULICA—PODMEŽ. KLJA

POSTAJE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
GOZDNA UPRAVA	5,45	—	6,30	7,15	7,45	9,00	10,00	11,00	12,00	12,30	13,00	13,40
Tomšičeva I	5,46	—	6,31	7,16	7,46	9,01	10,01	11,01	12,01	12,31	13,01	13,41
Tomšičeva II	5,47	—	6,32	7,17	7,47	9,02	10,02	11,02	12,02	12,32	13,02	13,42
Osemletka	5,48	—	6,33	7,18	7,48	9,03	10,03	11,03	12,03	12,32	13,03	13,43
Železarna	5,50	6,08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,45
Žel. postaja	—	6,10	6,35	7,20	7,50	9,05	10,05	11,05	12,05	12,35	13,05	—
Igrišče	—	6,11	6,37	7,22	7,52	9,07	10,07	11,07	12,07	12,37	13,07	—
PODMEŽAKLA	—	6,14	6,39	7,24	7,54	9,09	10,09	11,09	12,09	12,39	13,09	—

POSTAJE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
GOZDNA UPRAVA	14,15	15,00	16,00	17,00	17,30	18,00	18,30	19,00	20,00	21,00	21,45	22,15
Tomšičeva I	14,16	15,01	16,01	17,01	17,31	18,01	18,31	19,01	20,01	21,01	21,46	22,16
Tomšičeva II	14,17	15,02	16,02	17,02	17,32	18,02	18,32	19,02	20,02	21,02	21,47	22,17
Osemletka	14,18	15,03	16,03	17,03	17,32	18,03	18,32	19,03	20,03	21,03	21,48	22,18
Železarna	14,08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21,50	—
Žel. postaja	14,10	15,05	16,05	17,05	17,35	18,05	18,35	19,05	20,05	21,05	—	22,20
Igrišče	14,12	15,07	16,07	17,07	17,37	18,07	18,37	19,07	20,07	21,07	—	22,22
PODMEŽAKLA	14,14	15,09	16,09	17,09	17,39	18,09	18,39	19,09	20,09	21,09	—	22,24

OPOMBA: Vozi v delavnikih.

PODMEŽAKLA — TOMŠIČEVA ULICA

POSTAJE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
PODMEŽAKLA	5,33	—	6,45	7,35	8,15	9,15	10,15	11,15	12,15	12,45	13,15	13,40
Igrišče	5,35	—	6,47	7,37	8,17	9,17	10,17	11,17	12,17	12,47	13,17	13,42
Žel. postaja	5,37	—	6,49	7,39	8,19	9,19	10,19	11,19	12,19	12,49	13,19	13,44
Železarna	5,39	6,08	—	—	8,50	9,50	10,50	11,50	—	—	—	13,46
Osemletka	—	6,10	6,51	7,41	8,52	9,52	10,52	11,52	12,21	12,51	13,21	14,10
Tomšičeva II	—	6,11	6,52	—	8,53	9,53	10,53	11,53	12,22	12,52	13,22	14,11
Tomšičeva I	—	6,12	6,53	—	8,54	9,54	10,54	11,54	12,23	12,53	13,23	14,12
GOZDNA UPRAVA	—	6,13	6,54	7,43	8,55	9,55	10,55	11,55	12,24	12,54	13,24	14,13

POSTAJE	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
PODMEŽAKLA	14,15	15,15	16,15	17,15	17,45	18,15	18,45	19,15	20,15	21,33	—
Igrišče	14,17	15,17	16,17	17,17	17,47	18,17	18,47	19,17	20,17	21,35	—
Žel. postaja	14,18	15,19	16,19	17,19	17,49	18,18	18,49	19,19	20,19	21,37	—
Železarna	14,50	15,50	16,50	—	—	—	—	19,50	20,50	—	21,39
Osemletka	14,52	15,52	16,52	17,21	17,51	18,21	18,51	19,52	20,52	—	22,10
Tomšičeva II	14,53	15,53	16,53	17,22	17,52	18,22	18,52	19,53	20,53	—	22,11
Tomšičeva I	14,54	15,54	16,54	17,23	17,53	18,23	18,53	19,54	20,54	—	22,12
GOZDNA UPRAVA	14,55	15,55	16,55	17,24	17,54	18,24	18,54	19,55	20,55	—	22,13

OPOMBA: Vozi v delavnikih.

Kaj homo gledali v kinu

Kino RADIO

8. in 9. maja angl. barvni film **KJE JE JACK**, v režiji James Clovelli, v gl. vlogi Tommy Stelle, ob 17. in 19. uri.

9. maja amer. barvni film mladinski 101 **DALMATINEC**, ob 15. uri.

10. maja amer. film **BAN-DA AL KAPONA**, v režiji Phil Karlson, v gl. vlogi Robert Stack, ob 17. in 19. uri.

11. in 12. maja amer. barvni film **LJUBEZEN NA POMOC**, v režiji Alberto Sordi, v gl. vlogi ALBERTO SORDI, ob 17. in 19. uri.

13. maja franc. ital. CS barvni film **BARCICA PO MORJU PLAVA**, v režiji Robert Ohery, v gl. vlogi Louis de Funes, ob 17. in 19. uri.

14. maja ital. CS barvni film **GANGSTERJI V MILA-NU**, v režiji Carlo Lizzoni, v gl. vlogi Gian-Maria Valen-te, ob 17. in 19. uri.

15. aprila amer. CS barvni film **WILLIE BOY**, v režiji Abraham Lincoln Polonsky, v gl. vlogi Robert Redford, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

8. in 9. maja amer. barvni film **LJUBEZEN NA POMOC**, ob 18. in 20. uri.

9. maja amer. barvni mla-dinski film 101 **DALMATI-NEC**, ob 10. uri.

10. in 11. maja angl. barvni film **KJE JE JACK**, ob 18. in 20. uri.

12. maja franc. ital. CS barvni film **BARCICA PO MORJU PLAVA**, ob 18. in 20. uri.

13. in 14. maja ital. barvni film **KAKO, KJE IN S KOM**, ob 18. in 20. uri.

15. maja ital. CS barvni film **PUSTOLOVSCINE ODI-SEJA**, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

8. maja jap. barvni film **TIHOTAPCI ZLATA**

9. maja ital. CS barvni film **BOG OPROSTI, JAZ NE**

12. maja angl. barvni film **KJE JE JACK**

15. maja ital. barvni film **KAKO, KJE IN S KOM**

Kino KRANJSKA GORA

8. maja amer. barvni mla-dinski film 101 **DALMATI-NEC**

9. maja amer. CS barvni film **DOLGI DNEVI SOVRA-STVA**

10. maja ital. barvni film **KAKO, KJE IN S KOM**

13. maja amer. barvni film **LJUBEZEN NA POMOC**

15. maja angl. barvni film **KJE JE JACK**

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

8. maja ital. CS barvni film **BOG OPROSTI, JAZ NE**, ob 19. uri.

9. maja amer. CS barvni film **DOLGI DNEVI SOVRA-STVA**, ob 17. uri.

9. maja amer. film **TOLPA AL KAPONA**, ob 19. uri.

12. maja amer. barvni film **LJUBEZEN NA POMOC**, ob 19. uri.

14. maja angl. barvni film **KJE JE JACK**, ob 19. uri.

Gledališče

PETEK, 7. 5. 1971 ob 12. uri Ivan Cankar: **POHUJSANJE V DOLINI SENTFLORJAN-SKI** — Farsa v treh dejanjih — za gimnazijo Jesenice ob 15.30 uri Ivan Cankar: **PO-HUJSANJE V DOLINI SENT-FLORJANSKI** — za ŽIC Je-senice

SOBOTA, 8. 5. 1971 ob 20. uri javna radijska oddaja **SPO-ZNAVAJ SVET IN DOMOVI-NO**

NEDELJA, 9. 5. 1971 ob 20. uri Ivan Cankar: **POHUJSANJE V DOLINI SENTFLOR-JANSKI** — Farsa v treh de-janjih — **IZVEN**

REŠITEV NAGRADNE KRIZANKE

Vodoravno: ZAVOJ, SKAVT, PRVI MAJ, UKOR, OCET, ZADRUGA, RANAR, KIZMET, LIMONIT, ULA, PM, SPOJINA, KAL, RACKE, ANDORA, AP, ATE, KI, ION, ICEK, Z, SZ, KA, ISKRICA, NATEZALO, STO, JAT, IDILA, TRS, RN, A, A, KATETA, OBLOGA, NR, D, AZIJA, EKLOGA, ES, AKCIJA, ON, PG, LEAR, JEZA, OM, ROTA, AKT, PATINA, ESEJI, ILIR, OD, SUROV, N, PREVIDNOST, AREST, KATODA, REAK-TANCA.

NAGRAJENI REŠEVALCI

V sredo je posebna komisija, ki so jo sestavljali predsednik Tone Svetlin, oddelek za obračun materiala in člani: Olga Mlakar, knjig. UOS, Majda Rozman, fakturni odd., Kristina Soklič, prodajni odd., Helena Božič, strojno vzdrževanje, izžrebala nagrajence nagrajne križanke, ki je bila objavljena v prvomajski številki Železarja. Prejeli smo 401 rešitev, komisija pa je izvek-la 89 rešitev, da je dobila 10 pravih.

IZZREBANI SO BILI:

50 din prejme: Ivan SMOLEJ, upokojenec, Jesenice; po 40 din: Alojz BERNETIČ, knjig. UOS, Danica ŽVEGLJ, Jesenice;

po 30 din: Franc TRSEGLAV, elektrodni odd., Mirko ZUPAN, UOS, Anton VONČINA, strojne delavnice;

po 20 din: Franc KAVČIČ, plavž, upokojenec, Milan KODRIČ, inventurna komisija, Alice ŽVEGLJ, upoko-jenka, Jesenice, Vladimira SODJA, faktorni oddelek.

Vsem nagrajencem čestitamo in jih prosimo, da dvignejo nagrade od torka dalje na uredništvu Žele-zarja.

ZAHVALA

Ob izgubi našega

POLDETA LAZARJA

ki smo ga pokopali 31. 4. 1971 se zahvaljujemo vsem, ki ste se poslovili od njega. Mnogi, ki so ga prišli še zadnjič pozdravit in številni venci ter šopki, pričajo o tem, da so mnogi znali ceniti pokojnikove vrednote, hvala govornikom, ki so jih ob odprtem grobu tako lepo ocenili. Še posebno zahvalo smo dolžni pihalnemu orkestru jeseniških železarjev za občuteno in enkratno slovo od svojega pre-danega dolgoletnega člana.

Nikoli se ne bomo mogli oddolžiti družini Divjak, še posebej Tončki Divjak, za nešteto ur, ko je stregla in pri-jateljsko vzpodbujala težkega bolnika. Posebna zahvala gre Oblakovi Rozki, ki je ob naj-težjih urah nesebično poma-gala. Zahvaliti se moramo Ivanu Zenu in dolgoletnim prijateljem — godbenikom za iskreno prijateljstvo. Lepa hvala dr. Novaku, ki je bil ob vsakem trenutku pripravljen pomagati.

Vemo, da so naše besede preskope, da bi se lahko za-hvalili za vse in vsem, ki ste pomagali pokojniku med bo-leznijo in nam v urah slove-sa, vendar še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru trans-porta se iskreno zahvalju-jem za pozornost in denarno pomoč ob moji bolezni.

Ludvik Korantar

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru Žele-zarne se najlepše zahvalju-jem za denarno darilo ob prvomajskih praznikih.

Anton Rev

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru-uprav-nih služb se toplo zahvalju-jem za pozornost in denarno pomoč, ki sem jo prejela v času mojega bolniškega do-pusta.

Anica Valentar

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindi-kata Železarne se prisrčno za-hvaljujem za prejeto denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla v času večletnega bolovanja. Prisrčna hvala.

Stanko Krmelj,
plinska in vodna
energija

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru stroj-nih delavnic se najlepše za-hvaljujem za denarno pomoč, v času moje bolezni. Obenem se zahvaljujem vsem sodelav-cem za vso pozornost ob pri-liki prijateljskega srečanja in darila, ki sem ga prejel ob upokojitvi. Celotnemu kolekti-vu želim še mnogo delovnih uspehov, medsebojnega razu-mevanja in splošnega zado-voljstva.

Milan Zemljč

RAZPIS SMUČARSKEGA TEKMOVANJA

Mladinski odsek Planinskega društva Javornik-Kor. Bela prireja v nedeljo, 16. maja 1971 v Krmi smučarsko tekmovanje v spomin Alojza Gajška, preminulega pred-sednika PD Javornik-Kor. Bela.

Tekmovanje bo v naslednjih kategorijah:

- mladinke in mladinci do 18 let,
- članice in člani od 18 do 35 let,
- člani nad 35 let.

Prijave za tekmovanje sprejema Planinsko društvo Javornik-Kor. Bela — mladinski odsek — do sobote 15. 5. Možne so tudi osebne prijave v kovinarski koči v Krmi v nedeljo 16. 5. do 8. ure zjutraj.

Žrebanje štartnih števil bo 16. 5. ob 8. uri.

Nagrade: Najboljša ekipa prejme prehodni pokal, ki ga lahko za stalno osvoji po treh zaporednih zmagah ali v petih zmagah s presledki. V vsaki tekmovalni ka-tegoriji prejme še pet prvovršenih diplome.

Ekipo sestavljajo: 1 mladinec
1 mladinka
1 članica
1 član pod 35 let
1 član nad 35 let

Stroške prevoza in prehrane tekmovalcev nosijo dru-štva, ki pošiljajo tekmovalce.

Dostop do kovinarske koč v Krmi je možen z oseb-nimi avtomobili.

Razglasitev rezultatov tekmovanja bo isti dan ob 14. uri v Krmi.

RAZNAŠALCA - RAZNAŠALKO

za dostavni okoliš Podmežakljo in Koroško Belo SPREJMEMO.

Raznašanje v jutranjih urah — dober zaslužek od 50 do 60.000 S din. Delo je primerno za gospodinje ali upokojeence.

Ponudbe sprejme podružnica ČGP DELO, Jesenice, M. Tita 49.

OBVESTILO

Uprava vzgojno varstvenega zavoda Angelce Ocepek na Jesenicah obvešča, da bo vpisovanje otrok v šolsko leto 1971/72 od 10. do 12. maja 1971 ves dan.

V oddelku na Hrušici pa od 10. do 12. maja dopol-dne.

Trgovsko podjetje ROZCA — upravni odbor

OBJAVLJA

prosta delovna mesta prodajalk z stalno in začasno zaposlitvijo v trgovinah podjetja:

3 delovna mesta prodajalk za delo v trgovinah na Jesenicah, Martuljku in Žirovnici s stalno zaposli-tvijo,

1 delovno mesto prodajalke z začasno zaposlitvijo, od 15. junija do 15. oktobra 1971 v samopostrežni trgovini na Bl. Dobravi.

Pogoji:

Dokončana šola za prodajalce in dobro zdravstveno stanje.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi OD, stano-vanj nimamo.

Rok za prijavitev je 15 dni po objavi. Vloge z doka-zilom o zaključeni šoli in zdravstvenem stanju pošljite na naslov podjetja.

Trgovska podjetja: ROZCA, DELIKATESA, ZARJA, SPECERIJA BLEDE — supermarket Union in P-market

OBVEŠČAJO

cenjene kupce, da bodo v mestu Jesenice tudi v poletni sezoni ob nedeljah izmenično odprti po dve samopo-strežni trgovini v dopoldanskem času.

V nedeljo, 9. maja, sta dežurni:

trgovina pri Čufarju na Plavžu, v mestu pa super-market Union.

Naslednjo nedeljo pa:

trgovina železniški konzum in P-market.

Te štiri trgovine bodo izmenično odprte ob nedeljah dopoldan prek celega poletja.

Kupce bomo o dežurnih trgovinah obveščali vsako soboto v Železarju in Radiu Jesenice.

ZAHVALA

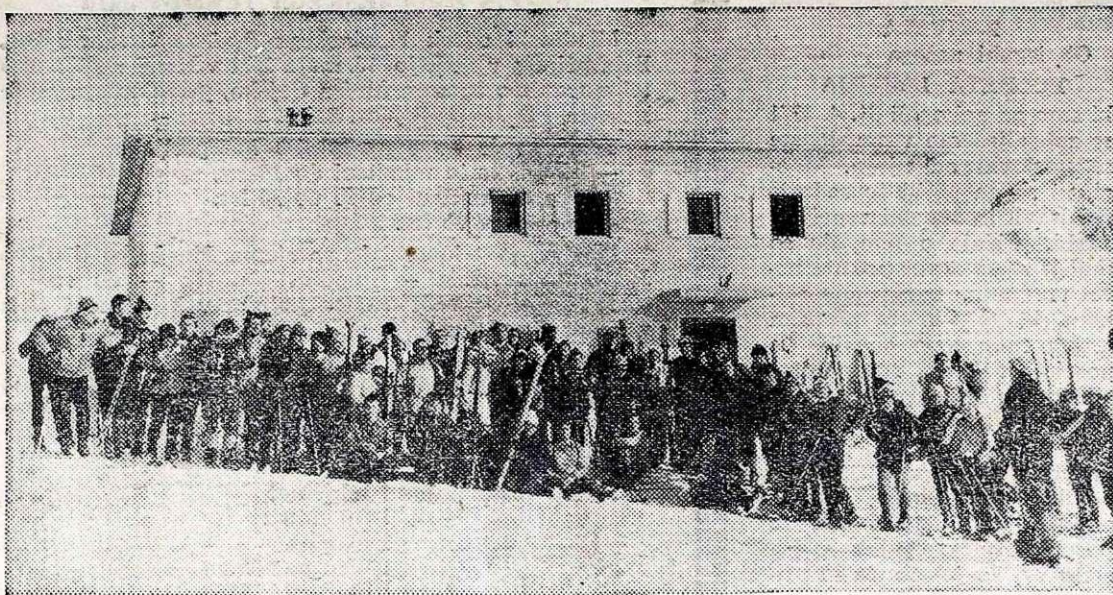
Sindikalnemu odboru trans-porta se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Anton Trstenjak,
promet

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru HVŽ se najtopleje zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla. Obenem želim kolekti-vu veliko delovnih uspehov.

Ferdo Kikelj

Triglavski turni smuk – uspel!

Tradicionalni triglavski turni smuk katerega organizirajo vsako leto planinska društva Javornik – Koroška Bela, Mojstrana in Martuljk, je tudi letos uspel. Kljub slabemu vremenu so prispeli smučarji – gorniki iz vseh krajev Slovenije, že v soboto 24. aprila do kovinarske kočice na Zasipski planini. Koča je bila zasilno oskrbovana tako, da je lahko nudila skromno gostoljubje oddaljenim smučarjem. Dež in megla nas nista mogla odvrti od postavljenega cilja. Spešili smo vkreber vse do stare lovske kočice v zgornji Krmi, ki jo je pripravil in segrel za nas pridni Krajcar. Dež je medtem ponehal, tako da smo prek Pungrtov in Apnenice hodili vse do Staničevega doma po dobro uležanem snegu, brez motenj. V domu pa nas je zelo gostoljubno sprejelo javorniško oskrbniško osebje s Strgarjem na čelu. Za nami pa so prihajali vedno novi smučarji, še ves dan – da celo vso noč. Časa smo imeli dovolj. Najbolj neugnani so odšli osvajat celo očaka Triglava, nekateri so šli na obisk k meteorologu na Kredarico, drugi pa so smučali iz Rži ali kramljali v domu. Razpoloženje je bilo kljub pisani

družini zelo prijetno. Največ opravka pa je imel Robič iz Martuljke, ki je evidentiral vse obiskovalce in delil spominske značke. Razdelil je 73 bronastih značk onim, ki so se udeležili triglavskega smuka letos prvič, 18 srebrnih značk pa so prejeli smučarji – planinci za letošnjo trikratno zaporedno udeležbo. Vseh udeležencev je bilo kar 130, od tega 26 žensk in 104 moški. Prišli pa so iz vseh krajev Slovenije: iz Kopra, Nove Gorice, Vrhnike, Ljubljane, Celja, Maribora, Raven, Ptuj, Mežice, Trbovelj. V večini pa so bili seveda planinci iz Kranja, Lesc, Bleda, Gorij, Boh. Bele, Radovne, Javornika, Jesenice, Mojstrane, Martuljke in Rateč. Celo skupina Avstrijcev iz Beljaka in en Francoz so bili na smuku. Razveseljivo dejstvo, da je bila udeležba res množična. Če pa bi bilo vreme v soboto lepše pa bi bilo letos na smuku število smučarjev vsaj še enkrat večje.

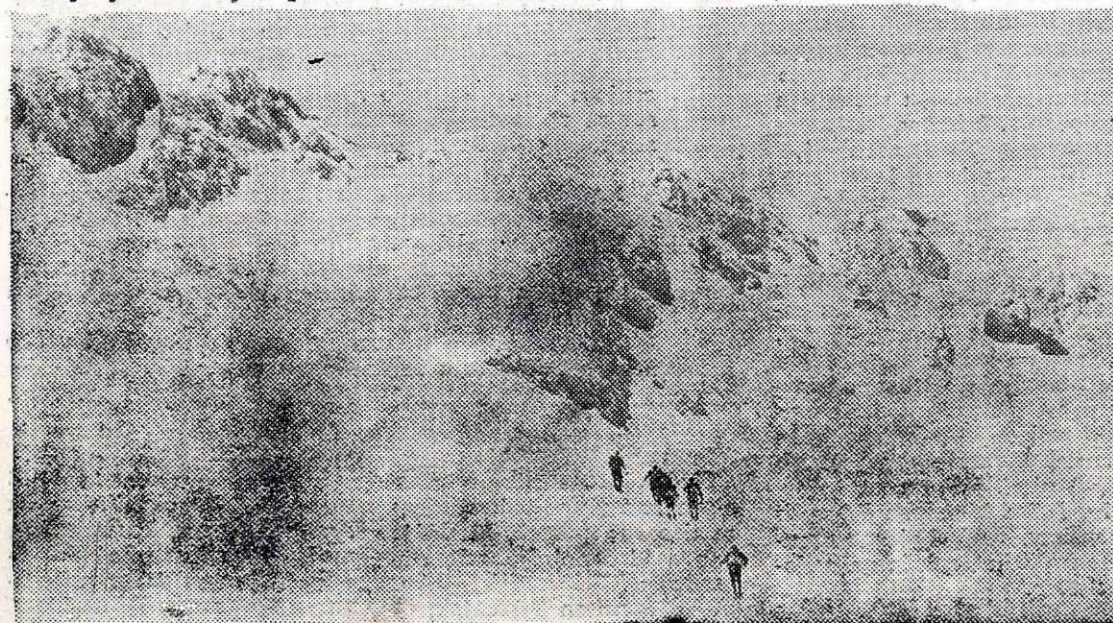
Nedelja, 25. aprila. Zazorilo se je lepo, sončno jutro. Triglav je že zardeval v prvih sončnih žarkih, ko je postalo zelo živahno v domu in lesenjači. Vsi so se mrzlično in nečakano pripravljali za smuko. Tudi oni, ki so pre-

nočili na Kredarici so že zgodaj prismočali prek ledenika do Staničeve. Za jutranjo senzacijo pa je poskrbel mladi mojstranski alpinist Kotnik, ki je v zelo drznem smuku peljal iz skalnega grebena Rži v Kotanjo ob domu. Za spominski posnetek pa vse »družine« nismo več mogli ujeti, ker so nečakani že odhajali na greben Rži – na start.

Zaradi novozapadlega snega prejšnjega dne, je bila smuka v zgornji polovici več kot devet kilometrov dolge proge zares odlična, tako da so bili vsi novi in »stari« udeleženci navdušeni. Pa tudi po znatnem delno ojuženem snegu iz Pungrtov, mimo pastirske kočice na polje in prek melin pod Dražkimi vrhovi vse v dolino Krme, je bila smuka zelo dobra.

Dežurni mojstranski reševalci, ki so vozili zadaj, oziroma so bili vsi udeleženci zelo zadovoljni. Drugo leto pa spet nasvidenje – še številnejši!

Janez Krušič

Na smučarskih terenih pred Staničevim domom

Turnir olimpijskih upov

V prazničnih dneh je bil v Beogradu turnir odbojkarških mladinskih vrst iz vse države z namenom, da bi pregledali formo najboljših igralcev in jih dokončno izbrali za državno reprezentanco pred važnimi nastopi v letošnji sezoni. Nastopili bodo na velikem turnirju v Modeni, v Španiji na evropskem prvenstvu ter na Balkaniadi v Bolgariji. Na beograjskem turnirju je nastopilo 11 mestnih reprezentanc.

Slovenci so nastopili pod imenom reprezentanca Ljubljane, ki pa so jo sestavljali Arh, Božič, Strnad, P. Končnik – Jesenice, Španželj, Stres, Žibret, Slatinšek – Fužinar, Bavdež, – Kanal, Gašperšič – Bovec in Rebula – Mežica.

V dveh dneh je vsako moštvo odigralo pet tekem. V predtekmovanju je Ljubljana premagala Skopje s 3:0 in Sarajevo s 3:1, v tekmah za uvrstitev od 1. do 4. mesta pa izgubila z Zagrebom in Beogradom s 3:2, z Brčkim pa 3:0. Reprezentance so se razvrstile po naslednjem vrstnem redu: Brčko, Beograd, Zagreb, Ljubljana, Reka, Sarajevo, Zrenjanin, Novi Sad, Skopje, Sisak in Modriča.

Slovenska ekipa je bila s svojo igro največje ugodno presenečenje turnirja. Vsekakor se je igralcem poznalo,

da so bili na tridnevni skupni pripravi v Ljubljani pod vodstvom selektorja in trenerja Viktorja Krevslja.

Slavko Božič je bil ponovno izbran v državno reprezentanco in je tudi ostal v Beogradu na njenih pripravah. Strnad in Španželj pa sta predvidena za nastop v reprezentanci v letu 1972.

V nedeljo bi morali jeseniški odbojkarji nadaljevati s tekmovanjem v II. zvezni ligi. Morali bi iti v goste k Fužinarju na Ravne. Ker pa je Božič na pripravah reprezentance v Beogradu, so Jeseničani prosili za prestavitev tekme in še ni znano, kdaj bo odigrana.

S tem tednom se prične nadaljevanje v I. slovenski odbojkarški ligi za članice. Jeseničanke igrajo prvo tekmo doma s Sežano, ki pa nastopa še izven konkurence. Tekma bo v soboto ob 16. uri na igrišču Podmežaklo.

V soboto in nedeljo je na sporedu II. slovenski odbojkarški turnir za mladince. Ni še znano ali bo na Ravnah ali na Jesenicah. Jeseničani upajo, da bodo uspeli s svojo kandidaturo, saj bi bila izvedba turnirja za njih cenejša kot pa gostovanje na Ravnah.

Z.

Šenčur : Jesenice 1 : 5 (0 : 1)

V odločilni tekmi za naslov prvaka Gorenjske v nogometu, so Jeseničani v gosteh premagali moštvo Šenčurja z rezultatom 5:1 (1:0).

Moštvo Jesenic je nastopilo v naslednji postavi: Kunšič, Magdič, (Pavlovič), Kralj, Hozdič, Kačar, Komel, Karahodžič, Smagin, Ljubojevič, Pavlič in Noč.

Domači nogometaši so bili enakovredni nasprotnik gostom le do 26. minute, ko sta Pavlič in Ljubojevič preigrala domačo obrambo in je slednji, ko se je sam znašel pred vratarjem preigral še njega in dosegel vodstvo s katerim so tudi odšli na odmor.

V drugem polčasu so Jeseničani bolje fizično pripravljeni zagospodarili na igrišču ter z lepo tehnično in predvsem kolektivno igro dosegli še štiri gole in visoko zmago 5:1 s katero so se krepko oddolžili Šenčurjanom za poraz v jesenskem delu prvenstva na domačem igrišču 3:2.

S to zmago so si Jeseničani verjetno tudi praktično zagotovili naslov prvaka Gorenjske.

Sedaj vodijo s petimi točkami prednosti pred drugouvrščeno ekipo Šenčurja in imajo do konca prvenstva še same lahke nasprotnike.

Gole za Jesenice so dosegli Ljubojevič 3, Pavlič in Kralj.

V nedeljo 9. maja igrajo Jeseničani doma z moštvom iz Podbrezij. Tekma bo ob 10.30 uri.

Pionirji so v predtekmi igrali s pionirji iz Šenčurja in srečanje izgubili z rezultatom 5:0.

Mladinsko moštvo je gostovalo v Kranju, kjer je igralo proti istoimenskemu moštvu. Srečanje so izgubili z rezultatom 3:1, vendar so se Jeseničani pritožili zaradi nepravilne registracije nekaterih igralcev Kranja.

S.

ŠPORTNI REZULTATI PREDZADNJE NEDELJE – 25. APRILA

II. Zvezna odbojkarška liga:

Jesenice : Partizan – Sarajevo 3:2

Republiška košarkarska liga:

Jesenice : ZKK Maribor – ženske 71:43 (37:17)

Jesenice : ZKK Maribor – moški 91:57 (42:29)

Jesenice : KK Domžale – moški – prijateljska 79:65

Gorenjska nogometna liga:

Jesenice : Naklo (člani) 3:2 (2:2)

Jesenice : Triglav (mlad.) 1:0 (0:0)

Jesenice : Tržič (pionirji) 2:4

Jesenice : Predoslje (pionirji) 2:2 (zaostala tekma)